

3 Aruba

Grote brand dump waarschijnlijk spontaan ontstaan

8 Economie

VDL en DSM gaan samen mondkapjes en filters maken in Nederland

10 Wereld

Minstens 16 doden na explosie moskee Bangladesh

12 Sport

Importance of media in motorsports

“Bewegen moet het nieuwe normaal worden”

Gymdocenten: Gymlessen in de knel door veiligheidsmaatregelen

ORANJESTAD — Ook voor kinderen is voeding en beweging uiterst belangrijk voor de weerstand, zo stelt docent Bewegingsonderwijs ofwel Lichamelijke Opvoeding (LO) Noor Derksen aan de *Amigoe*. Zij en een groep andere gymdocenten van het basis- en middelbaar onderwijs maken zich zorgen om het gebrek aan aandacht voor beweging en gezondheid op de scholen en de consequenties hiervan op de weerstand van de kinderen. Zij willen graag meer aandacht voor hun vak en meer ruimte binnen het huidige ‘nieuwe normaal’ om op alle scholen bewegingslessen te blijven geven.

Alhoewel de scholen op 3 september officieel weer open gingen, koos de overheid ervoor het aan de schoolbesturen over te laten in hoeverre zij fysiek onderwijs gaan verzorgen en ook hoe zij de lessen en veiligheidsmaatregelen uitvoeren. Hierdoor zijn er grote verschillen in aanpak per school, en zijn er nu scholen die uit angst voor veiligheidsrisico's besloten om tijdelijk geen bewegingslessen meer te geven. De bezorgde groep LO-docenten gaven samen met DVG en IBISA in juli al een presentatie aan Directie Onderwijs met hun pleidooi over het belang van de gymlessen voor de algemene gezondheid van de kinderen, maar tot heden hebben zij weinig gehoor hiervoor gehad.

Protocol

Bij het benaderen van de Directie Volksgezondheid (DVG) over hun zorgen, kreeg Derksen als antwoord dat volgens de ministeriële regeling en het laatste protocol voor sport het geven van praktijk bewegingsonderwijs op scholen niet verboden is. Dit zolang rekening wordt gehouden met veiligheidsregels waardoor de uitvoering ervan wellicht op een aangepaste manier moet plaatsvinden. Voor kinderen van 13 jaar en ouder is het beoefenen van contact-

sporten en teamsporten op dit moment wel verboden, en ook voor kinderen onder de 13 wordt binnenkort een aangepast protocol hiervoor verwacht. Individuele sporten of spelvormen zijn wel toegestaan. ‘Het protocol voor onderwijs geeft echter aan dat mondkapjes op school verplicht zijn, wat dus ook betekent dat er tijdens de LO-lessen aanbevolen wordt een mondkapje te dragen’, zegt de DVG verder in het bericht aan de docenten. “Dit is natuurlijk niet ideaal”, zegt Derksen. “Er zijn genoeg manieren om hier op een veilige wijze mee om te gaan en toch te zorgen dat de kinderen voldoende blijven bewegen, wat juist nu heel belangrijk is voor de gezondheid”. Huisarts Joaquin van Trigt van de Huisartsenvereniging HAVA zei echter onlangs dat het dragen van een mondkapje in elk geval op de kleuter- en basisschool niet nodig is, vanwege de lage besmettingsrisico's in die leef- tijdsgroep. Hierover meer in het artikel ‘*Jonge kinderen spelen nauwelijks rol in uitbraak*’ in deze krant.

Verschuillende interpretaties

Het probleem zit volgens Derksen in de interpretatie van de protocollen waardoor er geen uniforme uitvoering is. “Verschuillende besturen

interpreteren de protocollen met betrekking tot het onderwijs en sport op verschillende manieren. Zo zijn er scholen waar de LO-lessen ‘nieuwe normaal *proof*’ gegeven worden, terwijl er op andere scholen helemaal geen LO-lessen gegeven mag worden door de angst dat dit gevaarlijk zou zijn. Wij denken dat de leerlingen daar de dupe van zullen worden en zijn van mening dat bewegen op dit moment essentieel is. Als preventie, maar ook voor de algemene sociale ontwikkeling van een peuter tot aan adolescent. Wanneer een school/bestuur ervoor kiest dit niet aan te bieden breekt het hieraan, maar werkt het tegelijkertijd mee aan de angst voor bewegen.”, licht Derksen toe.

Bewegen het nieuwe normaal

“Safety blijft natuurlijk op de eerste plek, maar er wordt nu naar verhouding te weinig aandacht besteedt aan wat je zelf kan doen aan je gezondheid en je weerstand. En als dat van huis uit niet gedaan wordt, kunnen de scholen ook een belangrijke rol hierin spelen. Sommige scholen doen dat al, maar er zijn ook scholen waar nog meer gedaan kan worden. Niet alleen gymlessen, maar ook een gezond kantinebeleid moeten meer aandacht krijgen. Maar met name beweging kan helpen de gevolgen van Covid-19 zowel fysiek, sociaal als mentaal te beperken. En daarom vinden wij dat bewegen het nieuwe normaal moet worden. Het was altijd al belangrijk, maar nu meer dan ooit”.

Zie ook pagina 3: ‘*Jonge kinderen spelen nauwelijks rol in uitbraak*’

Vrijdagmiddagprotest

ORANJESTAD — Deelnemers van de protestgroep *Ta Basta* verzamelden zich gisteren bij Linear Park om hun auto uit te rusten met protestleuzen tegen kindermisbruik en pedofilie. De stoet vertrok toeterend richting Bestuurskantoor. Zij willen onder andere hogere straffen voor pedofielen. Bij het Bestuurskantoor hadden zich ook mensen verzameld die protesteerden tegen het verbod op speervissen. Deze eisen dat het reguleren en dus toestaan van speervissen onder voorwaarden, versneld wordt. Beide groepen overhandigden hun manifest aan gezagsdragers.

Verbod betoging Pegida vanwege dreigende taal over Koran

APELDOORN — De Nederlandse burgemeester Ton Heerts van Apeldoorn heeft gisteren op het laatste nippertje een betoging van anti-islamorganisatie Pegida in zijn gemeente verboden, omdat de organisatie op Facebook dreigde ‘met de Koran te doen wat met alle ‘fascistische’ boeken zou moeten gebeuren’. Dat zou volgens de burgemeester leiden tot een verstoring van de openbare orde.

Pegida wilde demonstreren op de stoep van de Turkse Eyüp Sultan Moskee in Apeldoorn. Vanwege de

aankondiging op sociale media vreesde het moskee-

bestuur dat de beweging de Koran zou ontheiligen tijdens het vrijdagmiddaggebed. “Dat druist in tegen de diepste religieuze gevoelens van de gelovigen”, liet het bestuur aan de burgemeester weten. Volgens het moskeebestuur zou zo’n actie niet alleen plaatselijk, maar ook lan-

delijk tot ongeregelde heden kunnen leiden. Pegida is verantwoordigd over het intrekken van de toestemming voor de betoging.

De politie hield de omgeving van de Apeldoornse moskee vrijdagmiddag in de gaten.

Regering Italië tegen coronademonstranten: Accepteer de feiten

ROME — De Italiaanse regering heeft burgers die vandaag tegen de coronamaatregelen van de overheid wilden demonstreren, kort voor de manifestatie opgeroepen om de feiten met betrekking tot de pandemie onder ogen te zien. In Rome stond vroeg in de avond een demonstratie gepland van groepen die tegen de mondkapjesplicht, vaccinaties en afstandsregels zijn.

“We willen een einde maken aan een aanhoudende pandemie. Er is vandaag een demonstratie in Rome van mensen die geloven dat die niet bestaat. We beantwoorden ze met cijfers”, tekende het Italiaanse persbureau *Ansa* vandaag op uit de mond van premier Giuseppe Conte. Ook minister van Buitenlandse Zaken Luigi di Maio had een boodschap voor de demonstranten: “Ik roep de coronaleugenaars op om op

z’n minst respect te tonen voor de families van de doden.” Aan het protest zouden onder andere extreemrechtse politici, hun aanhangers, en groepen vaccinatieweigeraars mee. Zij spreken van een ‘gezondheidsdictatuur’. Aanvankelijk stond de demonstratie in de ochtend gepland. Het aantal nieuwe besmettingen per etmaal in Italië steeg gisteren tot het hoogste aantal sinds begin mei. Er werden die dag meer dan

1700 nieuwe besmettingen en elf doden gemeld. In totaal zijn er meer dan 275.000 personen besmet geraakt en meer dan 35.500 coronapatiënten overleden. Italië was het eerste Europese land waar het longvirus massaal om zich heen greep. Met name in noordelijke gebieden tekende zich in maart een nachtmerriescenario af. Ziekenhuizen werden er overspoeld met coronapatiënten en intensivereafdelingen konden de toestroom niet meer aan.

Humans of Film Festival wint kort geding van religieuze beweging

AMSTERDAM — De persoonlijke documentaire ‘The Ashram Children’ van de Israëlische filmmaker Jonathan Ofek mocht vandaag gewoon worden vertoond op de eerste editie van het Humans of Film Festival in Amsterdam. Dat bepaalde de rechter gisteren in kort geding.

Een religieuze groepering had het kort geding aangespannen. Advocaten van de gelovigen eisten gisterochtend in de rechtbank in Amsterdam een verbod op vertoning van de documentaire over hun religieuze beweging. De rechter wees de vordering af. Volgende week volgt een motivering van de rechtbank.

De film ‘The Ashram Children’ stond vandaag op het programma van het festival in filmhuis LAB111 in Amsterdam-West. Het betrof de

Europese première. De film was eerder te zien op het documentairefestival Docaviv in Tel Aviv.

Filmmaker Ofek groeide op in een ashram in India, waar hij leerde zijn leven te wijden aan een goeroe. Twintig jaar

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Medaille Trouwe Dienst Arumillers

ORANJESTAD —Acht militairen van de Arubaanse militie (Arumil) hebben woensdag uit handen van Commandant van de Marinierskazerne in Savaneta de medaille voor Trouwe Dienst ontvangen. Deze medaille staat voor de wijze waarop zij gedurende de tijd van zes jaren, de Koninklijke Marine en het land Aruba in het bijzonder hebben gediend, schrijft de kazerne op haar Facebookpagina. De ceremonie vond plaats in een select gezelschap waaronder de directe lijnmanagers samen met de medewerkers van bureau lokaal personeel. Aan het eind van de ceremonie werd Luitenant R.F. Kelly bevorderd tot Kapitein met als verrassing dat zijn vrouw getuige mocht zijn van deze speciale gelegenheid. De commandant stond kort stil bij zijn loopbaan en gaf aan zeer tevreden te zijn met de inzet die Kapitein Kelly de laatste jaren heeft laten zien. "Ondanks de versoberde ceremonie waren er blije en tevreden gezichten. Juist in deze tijd is het van belang stil te staan bij successen en deze ook gepast te vieren", aldus de Marinierskazerne.

Van sojabonen tot stofstormen

NASA verdiept zich in relatie tussen Covid-19 en milieu

BRUSSEL — De Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA zet haar schouders onder acht onderzoeksprojecten die de relatie tussen de coronacrisis en het milieu onderzoeken. Alle projecten zullen daarbij intensief gebruik maken van satellietbeelden en -metingen, zo meldt persagentschap IPS.

Terwijl wetenschappers over de hele wereld door de coronacrisis thuis zitten, blijven satellieten om de aarde draaien en volop beelden terugsturen. Die kunnen een goudmijn zijn om de relaties tussen Covid-19 en het milieu te onthullen, denkt de NASA. Ze steunt daarom acht projecten die nieuwe manieren zoeken om dankzij satellietbeelden de wederzijdse relaties tussen de pandemie en het milieu in kaart te brengen.

Vervuiling
Tijdens de lockdown verminderde met de industriële activiteit en het verkeer ook de vervuiling. Twee projecten onderzoeken welke gevolgen dit had voor het milieu.

de dalende luchtvervuiling en de sterke afname van neerslag in het westen van de VS. Vocht in de atmosfeer condenseert immers rond aerosolen, of deeltjes zoals stof, en valt als regen en sneeuw op de aarde. Een team van de Universiteit van Alabama onderzoekt dan weer de effecten op de koraalriffen voor de kust van Belize, het grootste Barrièrerif op het Noordelijke Halfron. "De pandemie creëerde een natuurlijk experiment", zegt Robert Griffin, hoogleraar aan de Universiteit van Alabama. "Het stelt ons in staat om beter te begrijpen hoe stedelijke verontreinigende stoffen de waterkwaliteit en de gezondheid van koraalriffen beïnvloeden".

Stofstormen
Maar de coronacrisis en het

milieu beïnvloeden elkaar in twee richtingen. Zo onderzoekt Pablo Méndez-Lázaro, hoogleraar aan de Universiteit van Puerto Rico, hoe het milieu de verspreiding van het nieuwe coronavirus kan beïnvloeden. Meer specifiek wil hij weten of seizoensgebonden Afrikaans stof dat elk jaar tussen mei en augustus naar het Caribisch gebied reist, significante gevolgen zal hebben voor de gezondheid en sterfte in verband met het virus. Ook de Universiteit van Texas en het Jet Propulsion Laboratory van NASA willen helpen verduidelijken welke omgevingsfactoren een tweede golf van Covid kunnen beïnvloeden. Het interdisciplinaire team bestudeert of de temperatuur en vochtigheid van de oppervlaktelucht de transmissiesnelheden beïnvloeden, en zo ja, hoe ze dat doen. Het onderzoekt ook een mogelijk verband tussen aerosolen en de ernst en mortaliteit van Covid-19.

Gewassen en branden tellen

De lockdown had ingrijpende gevolgen voor de landbouwsector. Door het verminderde lucht- en grondvervoer daalde de vraag naar producten als ethanol, waardoor bijvoorbeeld de maïsprijzen daalden. Een gebrek aan informatie over de oogsten veroorzaakte onzekerheid en volatiliteit op de landbouwmarkten. "Markten willen weten hoeveel van een bepaald soort gewas ze kunnen verwachten", zegt Hannah Kerner, assistent-onderzoeksprofessor aan de Universiteit van Maryland. "We gebruiken satellietgegevens en machinetechnologie om in kaart te brengen waar en welke gewassen worden verbouwd". Ze volgen met name de belangrijkste grondstofgewassen, namelijk maïs en sojabonen in de VS en wintertarwe in Rusland. Een ander gevolg: de Amerikaanse Forest Service stichtte dit voorjaar veel minder opzettelijke branden, een praktijk om de biodiversiteit te bevorderen. Het Goddard Space Flight Center onderzoekt nu

via satellietbeelden welke gevolgen dat heeft voor de biodiversiteit, en of de lockdown gevolgen heeft voor brandbestrijding. Sommige soorten zijn immers afhankelijk van branden om te gedijen. Ook kan de ophoping van brandbaar materiaal in de wouden in de toekomst tot ernstige bosbranden leiden.

Minder auto's, minder vliegtuigen
Het Ames Research Center

van de NASA in Silicon Valley onderzoekt of het sterk verminderde aantal auto's op de weg gevolgen heeft voor de temperatuur van de bodem. Omdat de auto's meer thuis blijven, is er een invloed op de manier waarop parkeerplaatsen, snelwegen en grote industriële gebouwen zonlicht absorberen en infraroodwarmte reflecteren. In stadscentra kunnen die veranderingen zelfs invloed hebben op de volksgezond-

heid. Het luchtverkeer viel nagenoeg helemaal stil. Daardoor zijn er ook veel minder 'contrails' – de witte strepen die vliegtuigen achterlaten in de lucht. "Contrails zijn een van de weinige wolken die we zelf produceren", zegt Dave Duda, onderzoeker van NASA's Langley Research Center. "Hoewel hun effecten variëren en moeilijk te kwantificeren zijn, is hun algehele netto-effect opwarming."

Een beter begrip van hoe en wanneer contrails worden gevormd, kan ook helpen om luchtvaartmaatschappijen te informeren over ideale routes. "Het is misschien mogelijk om contrails en hun effecten te verminderen door af en toe vluchthoogtes of routeaanpassingen aan te brengen, net zoals de luchtvaartmaatschappijen dat nu doen om turbulentie te voorkomen," zeggen de onderzoekers.

De Universiteit van Iowa onderzoekt een verband tussen

De wetenschappers maken volop gebruik van satellietbeelden en -metingen.

NASA steunt acht onderzoeksprojecten naar de relatie tussen de pandemie en het milieu.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus op Aruba

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	1226	1208	18
Positief	2358	2321	37
Negatief	20307	-	-
Hersteld	1119	1100	19
Getest	22665	-	-
Getest op luchthaven	10273	-	-
Overleden	13	13	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

ROCOCO PLAZA
FLEAMARKET #ONE
DIADOMINGO 6 SEPT
ANTIQUES Disc. SALE
Mon-frid open 9.30-1 /
2.30-4.30 Dias 9-1 so
TUR Diasabra YardSale
Frutas ,Berduras,Pisca
Fresco Farmers Corner
RENT Mesa 741-5640

Visit
our website
AMIGOE.COM

Voor alle
vragen en
verzoeken om
informatie, bel
naar 582-4333

Amigoe
di Aruba

HEEFT U INTERESSE OM TE ADVERTEREN?

NEEM CONTACT MET ONS OP

582-4333 OF STUUR EEN EMAIL NAAR AVISOARUBA@AMIGOE.COM

Havenwerknemers-vakbond UPA bezorgd Onderzoek naar mogelijk zwavelzuur in WEB-rook

Foto: Archief/Flora

ORANJESTAD — Havenmedewerkers-vakbond Union Portuario Aruba (UPA) slaat alarm. Op het haven-terrein van Aruba Stevedoring Company (Astec) zou er mogelijk zwavelzuur in de lucht kunnen zitten. De rookuitstoot van het nabijgelegen Water- en Energie-bedrijf (WEB) veroorzaakt al jaren veel overlast en gezondheidsproblemen. De vakbond beschuldigt Astec van het achterhouden van een onderzoek uit 2018 waar stond dat er mogelijk zwavelzuur zou kunnen zijn en is vrijdag een kort geding gestart om te eisen dat er een onderzoek naar zwavelzuur in de lucht komt.

Ondanks alle genomen maatregelen de afgelopen jaren zouden havenmedewerkers nog steeds last van hun gezondheid hebben. Directeur Mike De Lisle van Astec verklaart aan Amigoe erover verbaasd te zijn dat de vakbond hiermee de publiciteit zoekt, aangezien het probleem de volle aandacht heeft en ook werknemers, inclusief de vakbond erbij betrokken zijn.’ De advocaat van de vakbond, Anthony Ruiz, stelde vrijdag dat Astec in de afgelopen week van onderhandelingen inmiddels toegezegd heeft een onderzoek naar zwavelzuur in de lucht te gaan uitvoeren en de partijen zijn bijna tot elkaar gekomen. Daarom heeft de rechter de zaak aangehouden tot volgende week vrij-

dag om de partijen tijd te geven tot een overeenkomst te komen. De Lisle reageert op de vragen van Amigoe dat “Een derde partij heeft aangewezend dat er mogelijk zwavelzuur aanwezig is in aanslag op het terrein, maar dat het niet duidelijk is of het ook in de lucht zit.” Het bedrijf hanteert al jaren een operationeel beleid, stelt De Lisle, geformuleerd samen met de werknemers en vakbond en in samenwerking met onder meer de ArboUnie, WEB, Ecovision en Arcadis. “Het beleid van Astec is gericht op het beschermen van personeel voor een aantal schadelijke stoffen, zwavelzuur is hierin niet meegenomen. Dat is conform Europese normen die Astec

hanteert”, aldus De Lisle.

Achterhouden
De vakbond is vooral boos over het rapport van Eco Vision NV dat in 2018 is opgesteld. Daarin stond dat de schadelijke stoffen wel in de lucht aanwezig waren, maar allemaal onder de vereiste normen. Wel gaven de onderzoekers aan dat ze zagen dat er groene aanslag op ijzer en op de muren zat. Ook is de rook van WEB blauw vanwege de zwavel. Zij vermoeden op basis daarvan dat er mogelijk zwavelzuur in de lucht kon bevinden. Ook gaven ze aan daarvoor meer tijd nodig te hebben om dat te kunnen onderzoeken. “Astec heeft deze informatie twee jaar achtergehouden en dat heeft het vertrouwen van de werknemers geschaad”, stelt Ruiz. Pas in juli van dit jaar kreeg de UPA dit rapport. “Het bedrijf had à la minute onderzoek moeten doen en niet twee jaar wachten”, zegt de advocaat.

Bescherming
Sinds de verhuizing in 2016 hebben medewerkers gezondheidsklachten zoals buikpijn, keelpijn, hoofdpijn

en misselijkheid. Ook ligt het ziekteverzuim heel hoog. Astec laat weten er alles aan te doen om de gezondheid van de medewerkers te beschermen en ook voortdurend de luchtkwaliteit te monitoren met apparatuur volgens Europese/Nederlandse normen. Medewerkers beschikken over personal protective equipment (PPE). Het bedrijf heeft zich laten adviseren door het Nederlandse Arcadis welke stoffen gemeten dienen te worden om tot een verantwoord operationeel beleid te komen. Zwavelzuur zit hier niet bij. “Net zoals in andere landen wordt zwavelzuur hierin niet meegenomen voor een werkplek zoals bij Astec, waar de luchtkwaliteit een consequentie is van de industriële activiteiten.”

Niet werken
Astec hanteerde eerder het beleid dat wanneer er teveel rook was, de havenmedewerkers niet hoefden te werken. “Soms is er zoveel rook dat je elkaar bijna niet kan zien”, zegt de advocaat. Hij bezocht het haventerrein te Barcadera twee maanden terug en kon bijna niet ademen, terwijl het een goede dag betrof. Dit werkbeleid is echter plotseling teruggedraaid omdat Astec te maken kreeg met vrachtschepen die gelost moesten worden, stelt de advocaat. De vakbond vindt dat medewerkers bij teveel rook het werk moeten kunnen neerleggen. Verschillende werknemers zijn gestorven en eentje heeft een waarschuwing gekregen zegt Ruiz. Ook dat is een punt van de onderhandelingen.

HFO
WEB maakt al jaren gebruik van zware stookolie HFO met een hoog zwavelgehalte. In overleg met de overheid en Astec koopt het bedrijf sinds september 2019 stookolie en brandstof in met een lager zwavelgehalte om de rookoverlast voor de omgeving en de havenmedewerkers te verminderen.

Grote brand dump waarschijnlijk spontaan ontstaan

Foto: Arina Wever

ORANJESTAD — De grote brand die gisterochtend ontstond op de Parkietenbos-dump is waarschijnlijk spontaan ontstaan. Dat verklaart Serlimar-directeur Anko Koopmans desgevraagd aan Amigoe. “We hebben geen bewijs van moedwilligheid, maar ik sluit het niet uit. Ik ga ervan uit dat mijn mensen na het kort geding goed controleren wie er op het terrein komt, maar zonder bewijs kan ik het niet uitsluiten.”

De brand ontstond gisterochtend rond 10 uur in het deel met autobanden. Koopmans legt uit dat er zeker maandelijks een brand uit zichzelf ontstaat op de dump vanwege de vorming van methaangas. “Als er een ontsteking plaatsvindt dan vliegt dit in brand. Daarom blijven er branden ontstaan, omdat er steeds methaangas ontstaat door al het materiaal in het afval. Het is een biologische en chemische reactie”, legt hij uit.

Banden
Wanneer de brand begint bij de autobanden is dat heel moeilijk te blussen. De manier waarop zij opgestapeld liggen zorgt ook dat er veel gaten tussen de banden zijn

voor lucht en het vuur is ook moeilijk bereikbaar. “Wanneer hier eenmaal brand in ontstaat kom je er niet eenvoudig bij en daarom heeft het lang geduurd om te doven. Banden zijn goede brandstof en de een steekt de ander aan en ze veroorzaken veel zware rook.”

Factoren
Over de brand van gisteren denkt hij dat er verschillende factoren meespelen waardoor deze is aangewakkerd. Zo kwam de wind uit het zuiden dus kwam er lucht via een andere richting de afvalberg in. Ook is de regen van de afgelopen dagen niet bevorderlijk. Het regenwater gaat de grond in en zorgt ervoor dat de methaangasvor-

ming versnelt. “Hoe droger het is, hoe beter het voor Parkietenbos is.” Ook was het de afgelopen dagen heel warm en de zwarte banden namen veel zon op en werden heel heet. “Dan loop je kans dat op een gegeven moment er spontaan iets gaat ontbranden”, zegt Koopmans.

Veel branden
“Er zijn veel branden die we doven zonder dat men het merkt omdat ze klein blijven en niet zoveel rook opleveren. We hebben veel werk te doen voor de nabije toekomst en ik hoop dat we het probleem van Parkietenbos snel oplossen. We zitten er bovenop om het probleem met de banden op te lossen. We zijn bezig met de verschillende afvalstromen en wat we ermee moeten doen. Jammer genoeg ligt de dump er al 60 jaar. We zijn op zoek naar een gezamenlijke oplossing en iedereen moet op één lijn staan om het probleem van Parkietenbos op te lossen”, aldus de directeur.

Man neergeschoten bij Weg Fontein

SAN NICOLAS — De politiecentrale kreeg gisteravond om 21.30 uur een melding dat een man zou zijn neergeschoten bij Weg Fontijn.

Een patrouille kwam ter plaatse en constateerde dat de man drie schotwonden

had. Het slachtoffer zei dat drie mannen er vandoor gegaan waren met zijn grijze auto. Hij werd met grote spoed naar het ziekenhuis vervoerd. Andere media meldden dat de auto dezelfde avond werd teruggevonden bij de begraafplaats van Zeewijk,

maar dat deze in brand was gestoken. De technische recherche, de recherche van San Nicolas en slachtofferhulp kwamen ter plaatse.

Mensen die iets hebben gezien of meer weten kunnen contact opnemen met de politie via tiplijn 11141.

Nabestaanden Vicente Kelly winnen kort geding

ORANJESTAD — De nabestaanden van de in juni overleden volkszanger Vicente Kelly hebben een kort geding gewonnen tegen een familielid dat op Facebook had gemeld dat zij als kind seksueel zou zijn misbruikt door hem.

Vicente Kelly was net overleden toen het familielid in de aanloop naar de protesten van 3 juli voor hogere straffen tegen ontuchtplegers op de Facebookpagina ‘Aruba Sex Offenders Pedophile Public Registry’ had gepost dat zij als kind herhaaldelijk seksueel was misbruikt door de volkszanger. Hoewel Kelly niet bij naam genoemd werd in het bericht baarde het veel opzien en werd het ook gedeeld, onder meer door de populaire Facebookpagina Aruba Memes. In een persbericht geven de nabestaanden van Kelly te kennen dat zij aanvankelijk niet wilden reageren op de aantijging omdat zij in rouw waren. Uiteindelijk besloten ze om toch een kort geding aan te spannen tegen het familielid wegens smaad, met als doel de goede naam van Kelly te beschermen. De familie was bovendien bijzonder gegriefd door het feit dat door de aantijgingen geen enkele gezagsdrager naar de herdenkingsbijeenkomst voor Kelly kwam en dat ook muzikanten die zouden optreden op het laatste moment zouden hebben afgezegd. Bovendien kwamen minder

mensen dan verwacht naar de begrafenis. Het kort geding werd op 19 augustus behandeld en in het vonnis concludeerde de rechter dat het familielid niet zomaar zo’n aantijging had moeten maken zonder hard bewijs te presenteren. Om die reden moest het familielid het bericht verwijderen, Aruba Memes vroeg om dit ook te doen en ze moest op de Facebookpagina ‘Aruba Sex Offenders Pedophile Public Registry’ en die van haarzelf een rectificatie plaatsen. Dat gebeurde ook, hoewel niet

meteen en amper een dag daarna heeft het familielid haar eigen Facebookprofiel afgesloten. De familie is van mening dat het bericht minstens zo lang had moeten blijven staan als de aantijging en overweegt opnieuw juridische stappen te nemen.

Huisarts Joaquin van Trigt:

‘Jonge kinderen spelen nauwelijks rol in uitbraak’

ORANJESTAD — Dat stelde dokter Joaquin van Trigt, huisarts en voorzitter van Huisartsenvereniging Hava tijdens de persconferentie begin deze week. Tot nu toe betreft slechts 4 procent van de actieve coronagevallen in totaal, kinderen onder de 15 jaar.

In de 2006 Covid-19 besmettingen die er tot nu toe waren, zijn er in totaal 80 kinderen die besmet raakten, wat slechts 4 procent van het totaal betreft. Ook in de eerste golf betrof het slechts vier van de 101 gevallen. “Naarmate men ouder wordt zie je dat de hoeveelheid besmettingen groter wordt onder kinderen. Daarom komen er meer regels voor middelbare scholen omdat het risico dan toeneemt”, legt hij uit. In het begeleidende schema valt te zien dat de hoeveelheid besmettingen toeneemt met de leeftijd. “Wat we nu weten is dat de hoeveelheid actieve gevallen tot 15 jaar relatief laag blijft en de meeste hiervan asymptomatisch zijn of slechts heel lichte verschijnselen vertonen. Ook wordt deze groep nauwelijks tot niet opgenomen in het ziekenhuis”, zegt de huisarts.

Rol onbekend
“Wat men op dit moment echter niet weet is hoe be-

smettelijk kinderen zijn die Covid-19 positief zijn, maar geen symptomen van de ziekte vertonen. Men weet nog niet welke rol zij in het proces spelen. Wij zeggen wel: hoe minder symptomen je hebt, hoe lager de kans dat je andere mensen besmet”, aldus de huisarts. De kinderen kunnen wel volwassenen besmetten binnen de gezinssituatie.

Scholen en uitbraken
Wanneer men kijkt naar de situatie met scholen in andere landen komen er wel situaties voor dat die moesten sluiten omdat er een uitbraak was van het coronavirus.

Maar wereldwijd zijn die niet significant voor de totale pandemie, stelt Van Trigt. “Besmetting van kinderen tot kinderen is in ieder geval op de kleuterschool en de basisschool ongebruikelijk”, zegt de huis-

arts. “Het heeft dus geen zin om de scholen gesloten te houden terwijl andere bedrijven wel openen.”

Regels voor scholen
De manier waarop het virus op school komt vindt meestal plaats van buitenaf wanneer volwassenen dit meenemen. Daarom zijn er richtlijnen opgesteld over sociaal afstand houden en mondkapjes dragen. Daarnaast wordt geadviseerd dat kinderen of personeel die ziek zijn thuis blijven en dat er voldoende beschermend materiaal aanwezig is. “Voor mij is ook naar voren gekomen dat er meer eventilerd moet worden. Het kan zijn dat bepaalde scholen dit niet regelmatig kunnen doen, maar wij adviseren om dit minimaal twee keer per dag te doen”, zegt Van Trigt. Ook is geadviseerd dat de klassen zoveel mogelijk op dezelfde locatie blijven en dat de

leraren van klas wisselen. Daarnaast mogen er geen sociale activiteiten plaatsvinden en moeten kinderen in zo klein mogelijke groepen samen spelen.

Maatwerk
Alle scholen staan in direct contact met Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) en Directie Volksgezondheid (DVG) en moeten onmiddellijk contact opnemen zodra de situatie moeilijker wordt of als er symptomen zijn. “Scholen moeten wel de flexibiliteit hebben om maatregelen te kunnen nemen indien zij vinden dat dit nodig is”, zegt Van Trigt. “De besmettingsgraad in scholen is wereldwijd heel erg laag en we monitoren de situatie.” Ook raadt de huisarts aan zoveel mogelijk te kiezen voor digitaal onderwijs indien mogelijk en met name dan voor middelbaar en voortgezet onderwijs.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De *Amigoe* zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen niet hebben gehaald.

Pijnstoel

Ook staatssecretaris Raymond Knops ontkwam niet aan de coronatest met de wattenstaaf in de neus. Maandag onderging hij de Covid-19 test omdat hij van Bonaire naar Curaçao zou vliegen. Ook in Nederland, net voor de start van de reis, heeft hij deze test al een keer gedaan. De staatssecretaris sloeg Aruba tijdens dit bezoek over.

Regenboog

De dag begint altijd anders voor duikinstructeur Jeffrey Kost van Aruba Happy Divers. Na de dreigende lucht van vorige week zaterdag werd hij afgelopen woensdag vlak voor het te water gaan getrakteerd op deze prachtige regenboog.

The show must go on

Sinds de huidige uitbraak worden kerken minder bezocht en zijn er strikte hygiënemaatregelen van kracht. Deze week was echter in de St. Anna Kerk in Noord een uitzondering gemaakt, scholieren die dit jaar ge-

Foto: MINBZK

Pijnstoel.

pland stonden om heilige communie te doen in mei, hervatten nu de communie-

voorbereidingen weer zodat deze in oktober kan plaatsvinden.

Stairway to heaven

Een marinier van de Marinierskazerne Savaneta

Stairway to heaven.

begon gisterochtend vroeg aan zijn recordpoging om de hooiberg 25 keer te beklimmen. De hooiberg is de

op een na hoogste heuvel op Aruba die dagelijks door veel lokalen en toeristen beklommen wordt. Na 5 uur

en in totaal 15 kilometers en 4500 meter hoogte was zijn recordpoging officieel geslaagd.

Foto: Melissa Stamper

The show must go on.

Regenboog

AMIGOE

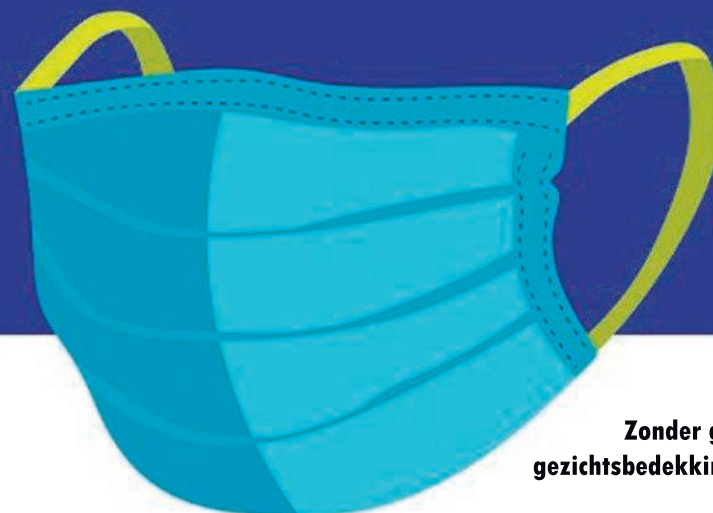
Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Voor onze volgers op sociale media heeft Topixs Aruba een eigen website. Bezoek ons op
www.topixsaruba.com

en schrijf je in voor het eerste meertalige tijdschrift op Aruba.

topixs
Lees, like & comparti

GEZICHTSMASKERS VEREIST

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Soffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

AMIGOE

Verzoek om vermindering loon kan nu online

ORANJESTAD — Een verzoek voor salarisreductie met de kosten van persoonlijke leningen of hypotheek, kan tegenwoordig digitaal worden ingediend. Op deze wijze wil de Belastingdienst Dimp belastingbetalers een gang naar het kantoor besparen, aldus de organisatie in een persbericht.

Om het aanvraagproces te vergemakkelijken, heeft de Belastingdienst een nieuw digitaal portaal geopend waar werknemers hun verzoek en vereiste bescheiden digitaal op kunnen uploaden. Dit portaal is te vinden op de site www.impuesto.aw door te klikken op digitale formulieren/verzoek vermindering loon.

De Belastingdienst schrijft volop bezig te zijn met de uitvoering van verschil-

lende projecten op het terrein van digitalisering, om de kwaliteit van de dienstverlening voor de belastingbetaler te verbeteren. Een van de diensten waar veel om is gevraagd betreft de behandeling van “Verzoek vermindering loon”. Het is een aanvraag die elke werknemer – die dus een werkgever heeft – en die rente betaalt over persoonlijke leningen en of een hypotheek, kan doen.

Zuiver voljaarsloon

Een werkgever berekent het ‘zuiver voljaarsloon’ van een werknemer en op basis hiervan de loonbelasting die de werknemer verschuldigd is. In de berekening houdt de werkgever geen rekening met uitgaven van de werknemer, schrijft de Belastingdienst. Een werknemer mag bij zijn of haar werkgever wel verzoeken om het salaris te reduceren, indien deze en/of zijn/haar echtgeno(o)t(e) rentelasten heeft in verband met een persoonlijke financiering of hypotheek. Hij of zij kan dit niet direct aanvragen bij de werkgever, maar dient hiervoor het aanvraagformulier “Verzoek vermindering loon” in te vullen en in te leveren bij de Belastingdienst zelf, samen met bewijsstukken zoals een afschrift van de bank.

De inspecteur van de belastingdienst zal op basis van de aanvraag en de bewijsstukken het verzoek tot vermindering loon wel of niet honoreren. Met een positieve ‘beschikking’ kan de werknemer terug gaan naar de werkgever, die de vermindering op het loon kan doorvoeren. De salarisvermindering werkt door in de loonbelasting die de werknemer maandelijks betaalt.

Afstudeerscriptie neemt primaire sector onder de loep

ORANJESTAD — Katuska Arias studeerde afgelopen juli af aan de FEF (Faculty for Accounting, Finance and Marketing) bij de Universiteit van Aruba (UA) en deed voor haar afstudeerscriptie onderzoek naar de primaire sector op Aruba, in samenwerking met Santa Rosa/Directie Landbouw Veeteelt en Visvangst (DLVV).

Naast de inbreng van Santa Rosa interviewde Arias maar liefst 23 lokale boeren voor haar onderzoek. Sinds 2016 hoeven lokale boeren

geen inkomstenbelasting, winstbelasting of bbo/bazv/bavp meer te betalen. Dit is echter tot nog toe slechts een beleid, de wetgeving hier-

voor is nog niet aangepast en om de nodige wetswijziging te kunnen rechtvaardigen heeft Santa Rosa informatie nodig van lokale boeren over hun bedrijfsvoering. Het doel van dit onderzoek was om zodoende erachter te komen hoe bereid lokale boeren zijn informatie over hun bedrijf te delen met DLVV, en of dit beleid inmiddels impact heeft gehad op de sector.

Stadhuis beter toegankelijk met traplift

ORANJESTAD — Het monumentale pand waarin het stadhuis is gevestigd wordt met de installatie van een traplift beter toegankelijk voor mensen met een handicap of die slecht ter been zijn. Dat schrijft de Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA).

De traplift werd woensdag in gebruik genomen in aanwezigheid van de Cultuurminister Xiomara Maduro (MEP), vertegenwoordigers van het Platform personen met een beperking en Statenlid Robert Candelaria (AVP). SMFA-directeur Anne Witsenburg overhandigde de sleutel aan Censo-directeur Sharin Luydens. Jeandre Henriquez, vertegenwoordiger van het Platform voor mensen met een beperking over een betere toegang tot monumen-

tale panden. Volgens een onderzoek zouden mensen vooral behoefte hebben aan toegang tot het stadhuis. Ook werd er toen een brief ingeleverd met het verzoek een traplift te installeren bij het stadhuis. Bij beschermde monumenten kan men niet zomaar interventies doen aan de buitenkant, schrijft SMFA. Het moet op een manier gebeuren die het aanzicht en de structuur van het monument niet aantast. Uiteindelijk koos SMFA voor een traplift van Acorn die niet veel plek inneemt en waarvan de installatie niet ingrijpt op de structuur van het monument.

SMFA schrijft dat dit het derde monumentale pand is dat toegankelijk is gemaakt. Nicolaas Store beschikt over een lift waarin een rolstoel past en bij het pand Uncle Louis Store zijn aanpassingen gemaakt voor slechtzienden en blinden in samenwerking met stichting blindenzorg Aruba Favi.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

		4		7				
8	2		3			7		
			5					6
			8	5				1
	9						4	
5				2	3			
3					8			
	8				1		2	9
			6			1		

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Jeon lanceert bachata-versie van laatste single

ORANJESTAD — Arubaanse artiest Jonathan Thiel, beter bekend als Jeon, heeft deze week zijn nieuwste single in een ander jasje gestoken, de single ‘Nunca Mas’ is nu ook uit in bachata-versie.

Hiermee dompelt de artiest zich in het Spaanse genre van de bachata. Na het goede onthaal van zijn lied in het Papiaments, waarvan de video binnen twee weken bijna 90.000 views kreeg op Youtube, besloot Jeon samen met zijn team om een Spaanse versie van het lied te schrijven. In het nummer ‘Nunca Mas’ bezingt Jeon een liefde die hij voor altijd uit het oog is verloren. Ondanks dat hij

haar nooit meer zal zien, wenst hij haar het beste en draagt hij de pijn voor altijd zich met zich mee. Het idee voor het nummer ontstond negen maanden geleden in Jeon's studio en werd uiteindelijk in juni afgerond. In de bijbehorende videoclip van de bachata-versie wordt het lied uitgebeeld als een live-uitzending in een barbershop, de zogeheten ‘La Barberia Live’, geregisseerd door Edward

Silberie en het lied zelf is geproduceerd door Rafa De La Cruz, een Dominicaanse muziekproducer die op Aruba verblijft. Na de lancering van de videoclip op Youtube is deze de afgelopen twee dagen ruim 18.000 keer bekeken.

Nieuw album
Een datum voor het nieuwe

album is nog niet bekend, maar Jeon heeft nog altijd het voornemen de serie concerten die gepland waren voor de ABC-eilanden en Nederland, die vanwege de coronacrisis waren uitgesteld, door te laten gaan zo gauw dat weer mogelijk is.

Wie al een kaartje had ge-

kocht wordt gevraagd dit niet weg te gooien. Het nieuwe album dat op Jeon's eigen label Arvani Music uitgebracht wordt markeert een terugkeer naar de zoetsappige ballads waar Jeon aan het begin van zijn carrière onder de naam Biggy Boy furor mee maakte op de ABC-eilanden.

‘Autonomie wordt niet aan de kant gezet’

WILLEMSTAD — Staatssecretaris Raymond Knops betreurt het dat het aanbod van de Rijksministerraad is neergezet als een aantasting van de autonomie. De boodschap die door de lokale regering is verspreid, hebben volgens Knops voeding gegeven aan de discussie die nu wordt gevoerd. Liever heeft de Nederlandse bewindsman het over de feiten en de afspraken die de landen met elkaar gaan maken.

Dat zei Knops tijdens de persconferentie bij het Avila Beach Hotel naar aanleiding van zijn werkbezoek aan Curaçao. “Wij willen dat Curaçao sterker wordt en dat de autonomie die in 2010 is afgesproken ook daadwerkelijk invulling krijgt. Knops benadrukte meerdere keren dat Nederland op geen enkele manier de autonomie van Curaçao wil aantasten. Bij de huidige betekenissen van autonomie plaatste hij overigens een kanttekening. Volgens de staatssecretaris is het de vraag in hoeverre die autonomie er nu nog is als je afhankelijk bent van anderen. “Autonomie heeft een juridische, maar ook een praktische betekenis. Als ik ben aangewezen op de Voedselbank wat heb ik dan aan autonomie? Oftewel, wat moet het perspectief voor de burger zijn. Zolang Curaçao hulp en bijstand nodig heeft, is er volgens de Nederlandse bewindsman geen praktische autonomie. De discussie die het eiland in zijn

Foto: Ken Wong

ogen zou moeten voeren, is het pad dat het land wil bewandelen om te komen tot een situatie waarbij Curaçao de autonomie weer volledig kan dragen. “Met alle verantwoordelijkheden van een land die daarbij horen.” De voorwaarden die Nederland stelt, zijn juist gericht op het versterken van het bestuur en de openbare financiën. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat er voldoende inkomsten komen voor goed onderwijs en goede zorg. De Caribische Hervormingsentiteit is volgens Knops dan ook onontbeerlijk. Nu heeft Nederland al 400 miljoen gulden liquiditeitssteun verstrekt en dit bedrag kan zomaar oplopen tot over een miljard gulden. “De problemen zijn zo groot,

die heb je niet van de ene op de andere dag opgelost. Daar heb je een organisatie voor nodig die toeziet op de besteding van de middelen. Let wel: het is Nederlands belastinggeld. Het is logisch dat daar toezicht op plaatsvindt.” De entiteit, afgekort tot de ongelukkige CHE (een uitroep van afkeer in het Papiaments), ziet erop toe dat er structurele hervormingen worden uitgevoerd over de domeinen waar de landen overstemming over hebben bereikt. Dat is volgens Knops consensus. “Dat is wat anders dan te zeggen dat de autonomie aan de kant wordt gezet.” Dat is ook de boodschap die Knops de afgelopen dagen volhardend heeft verkon-

digd. Tijdens zijn werkbezoek sprak hij met minister-president Eugene Rhuggenaath en vicepremier Steven Martina. Daarnaast bezocht hij projecten die worden uitgevoerd in het kader van voedselhulp en sprak hij met investeerders. Hij onderstreepte dat Nederland de mensen op Curaçao niet in de steek laat. “Tegelijkertijd is de boodschap ook: laten we samen investeren en zaken gaan veranderen die ten goede komen aan alle inwoners van Curaçao.” Een situatie zoals die zich nu voordoet, vindt hij onacceptabel. “Een situatie waarbij zoveel mensen in diepe armoede zitten. Het vraagt om vereende krachten om samen te werken en dingen samen op te pakken.”

Trio bekogelt paard met stenen bij Curaçao Zoo

WILLEMSTAD — Hubert ‘Bert’ Isenia van de Curaçao Zoo & Botanical Garden (voorheen dieren tuin van Curaçao) in Mahaai is boos. Heel boos. Drie nog onbekende jongeren zijn het terrein opgegaan en hebben een aantal dieren, waaronder een paard, met stenen bekogeld.

door Norman E. Serphos

De politie werd eergisteren direct door Isenia ingeschakeld. “Zij zijn begonnen met een zogenoemd ‘beeldonderzoek’ en hopen via camerabeelden in de wijk de jongens te identificeren. Ook de officier van justitie belast met dieren mishandeling, Monique Dennaoui, is inmiddels van de dieren mishandeling op de hoogte gesteld. Voor het politierapport is gisteren een medisch rapport opgeemaakt door dierenarts dr. Cheryl van Ommen”, zo verklaarde de directeur van de dieren tuin aan de Amigoe.

Het is vooralsnog onbekend hoe de jongens het terrein zijn opgekomen. Hoogstwaarschijnlijk zijn ze over de omheining geklimmen. De reden voor de mishan-

deling is onbekend. Misschien om de bewakers af te leiden om dan dieren op het terrein te stelen of het was ze puur om de mishandeling te doen. “Ik tast daarover in het duister. Het mishandelde paard had het zwaar te verduren toen het met stenen werd bekogeld. Het was een traumatische ervaring voor het dier”, aldus Isenia.

Het nieuws werd eergisteren door Isenia op sociale media gedeeld en hij kreeg veel bijval en betuigingen van medeleven. De meeste mensen waren, net als Isenia, woedend over het voorval en hoopten dat de drie jongens alsnog zouden worden gepakt en een passende straf zouden krijgen.

Veroordeling?
Als de jongens worden aan-

Foto: Hubert Isenia

gehouden, dan is het nog de vraag of zij zich voor hun daden moeten verantwoorden.

Minderjarigen worden zelden voor een zaak als dieren mishandeling veroordeeld. Ook de ouders worden zelden tot nooit op Curaçao verantwoordelijk gesteld voor de daden van

hun kinderen. Zij krijgen hoogstens een symbolische ‘tik op de vinger’ van het Openbaar Ministerie.

Indien het meerderjarigen zijn zonder strafblad, dan kan het resulteren in hoogstens een werkstraf van twintig tot veertig uur, zo blijkt uit de praktijk in strafzaken.

Subsidiefraude: 4 aanhoudingen

Invallen bij Wit Gele Kruis en SVB

WILLEMSTAD — In verband met een onderzoek naar subsidiefraude bij het Wit Gele Kruis, hebben gisteren vijf invallen plaatsgevonden. Dat gebeurde onder andere op het hoofdkantoor van het Wit Gele Kruis te Sta. Maria en bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Vier personen, onder wie een echtpaar, zijn aangehouden. Een van de verdachten is een medewerker van de SVB. Justitie sluit niet uit dat er de komende dagen meer aanhoudingen verricht zullen worden.

De SVB heeft naar aanleiding van dit onderzoek, genaamd Girasol, een korte verklaring uitgegeven. De functie van de aangehouden medewerker wordt niet vermeld. Maar leden van het financiële onderzoeksteam hebben bij de inval documenten meegenomen uit het kantoor van deze

employee. Dat gebeurde onder toezicht oog van de directeur van de SVB. De directie van het Wit Gele Kruis was vanmorgen niet bereikbaar voor een reactie. De invallen bij de kantoren waren een schok voor de medewerkers die op dat moment aanwezig waren. Justitie meldt dat het een

onderzoek betreft naar het witwassen van geld. Daarbij zijn documenten vernietigd en zijn er malversaties gepleegd met subsidiegelden. Het Wit Gele Kruis valt onder de Stichting Federatie Zorginstellingen en ontvangt jaarlijks om en nabij de 3 miljoen gulden aan subsidie. Bij een inval in een woning in Van Engelen werden de 48-jarige vrouw L.P.C.G. (48) en de 55-jarige man C.E.C. aangehouden. In een woning in Kwartier werd de 54-jarige man A.S.V.I. gearresteerd. Bij een woning op Sunset Heights is de 45-jarige vrouw C.O.G.

gearresteerd. Bij deze invallen zijn in het kader van het onderzoek documenten en cashgeld in beslag genomen. Ook zijn er vier auto's uit een luxe prijsklasse geconfisqueerd.

De verdachten zijn voorgeleid aan de hulpofficier van justitie en zitten nog vast. Uit gegevens van de Kamer van Koophandel over de Stichting Federatie Zorginstellingen Curaçao blijkt dat de aangehouden vrouw L.P.C.G. secretaris is bij deze organisatie. De man C.E.C. is sectiehoofd inning controle en administratie bij de SVB.

‘Daling inkomsten lijndiensten 40 procent’

ABC in acute nood

WILLEMSTAD — Autobusbedrijf Curaçao (ABC) bevindt zich in acute nood. Volgens directeur John Cijntje heeft het busbedrijf de inkomsten door de coronacrisis zien dalen met 40 procent op de lijndiensten. “En wij verwachten niet dat voor de rest van dit jaar, en zeker ook niet tot medio 2021, hierin verandering komt. Er is iets structureel veranderd in de Curaçao-se economie.”

UGTK/Cadmu-voorzitter Wendell Muelen luidde eergisteren de noodklok over de situatie bij het lokale busbedrijf. Muelen hield een pleidooi om de lokale bustarieven met 30 cent te verhogen. Blijft een verhoging uit, dan zal dit tot grote problemen leiden bij het bedrijf. Cijntje stelt in een reactie dat de leiding van het busbedrijf de regering de komende week nogmaals zal benaderen met een verzoek voor tariefsverhoging. “Sinds 2012 zijn de tarieven niet meer aangepast. We zijn sinds 2018 in gesprek met de overheid over de noodzaak van nieuwe tarieven, maar deze zijn nog steeds niet aangepast. Hierdoor hebben wij in 2018, in 2019, alsook in dit jaar inkomsten gemist.” ABC heeft zwaar te lijden onder de huidige crisis, geeft Cijntje aan. “Wij hebben onze inkomsten op de lijndiensten met 40 procent zien dalen.

Dit is een blijvende daling. Nu het schooljaar is begonnen, merken wij dat de daling stabiel is gebleven. Dus dat zal voorlopig zo blijven. Op jaarbasis kost dit 8 ton.” De ABC-directeur stelt dat het bedrijf niet zomaar bij de regering aanklopt voor geld. “Wij hebben ons huiswerk gedaan. Wij hebben overal waar wij op konden bezuinigen, besparingen doorgevoerd. Zo hebben wij ons ziekteverzuim van 10 procent tot onder de 3 procent teruggebracht. Daarnaast hebben wij de post ‘overheid’, wat historisch gezien altijd bij ABC heeft bestaan, weggewerkt.” Het busbedrijf heeft de post overuren weten terug te brengen door een betere afstemming tussen het aanbod van bussen en de aanwezige klanten, geeft Cijntje aan. “Wij reden te vaak met lege bussen rond op non-piek-

uren. We hadden te maken met een irrationele overcapaciteit aan aanbod. Dit hebben we aangepakt door minder middelen in te zetten op non-piekuren, wat tot een effectiever gebruik van middelen en personeel heeft geleid. Ook hebben wij een reservepool van chauffeurs ingesteld om ziekte of ander verzuim van een collega te kunnen opvangen.” Cijntje benadrukt dat ABC ook afspraken met UGTK/Cadmu heeft gemaakt over het snijden in de secundaire arbeidsvoorwaarden voor het personeel. “Dus wij hebben alles gedaan wat wij konden doen. Daar komt nog bij dat het subsidiebedrag dat wij in dit jaar van de regering zouden krijgen, is verlaagd. Wij zouden 9,4 miljoen gulden krijgen, maar tegen de afspraken in is dit verlaagd naar 9,1 miljoen gulden.”

De directeur wijst er verder op dat ABC als een overheidssentiteit niet in aanmerking komt voor overheidssteun via de NOW-regeling. “Wij constateren dat de overheid in Nederland wel maatregelen neemt om grote publieke entiteiten te ondersteunen. Hier gebeurt dat niet.”

Knops: Geen sprake van pr-show

WILLEMSTAD — Staatssecretaris Raymond Knops heeft zijn oprechte betrokkenheid willen tonen met de personen die sinds de uitbraak van de coronacrisis afhankelijk zijn voedselpakketten. De Nederlandse bewindsman herkent zich niet in de aantijging dat hij de misère van Curaçaose burgers heeft gebruikt voor ‘zijn pr-show’. Dat zei hij eergisteren tijdens de persconferentie naar aanleiding van zijn tweedaagse werkbezoek aan Curaçao.

Ook de Amigoe heeft zich kritisch geuit over het handelen van Knops door voedselpakketten te verstrekken onder media-aandacht. Tv-journalist Nicole Trinidad die de vraag stelde tijdens de persconferentie werd gepareerd met een wedervraag. “Dan is mijn vraag waarom u daar verschenen bent. Ik was daar, u heeft daar verslag van gedaan. Daar heb ik geen moeite mee. De mensen die daar waren, hadden daar ook geen moeite mee. Zij waren vooraf daarover ingelicht.” Later stelde de staatssecretaris dat de media de feiten niet om moeten draaien. Volgens Knops is het meer dan logisch dat hij zelf poolshoogte is gaan nemen bij onder andere het Rode Kruis. “Als wij 40 miljoen

Foto: Ken Wong

Raymond Knops was blij om te zien dat de humanitaire hulp die Nederland biedt goed wordt besteed.

euro beschikbaar stellen via het Rode Kruis en ik op Curaçao ben, dan is het niet meer dan normaal dat ik ga kijken hoe het daar gaat.” De bewindsman heeft direct van het personeel gehoord hoe de humanitaire hulp loopt en wat de verbeterpunten zijn. “Waarom? Omdat er weer een nieuwe tranche aan komt en wij daarvan willen leren”, aldus Knops. Ook wilden de personen die gebruikmaken van de voedselhulp hun hart luchten en hun dankbaarheid tonen. De staatssecretaris voegde daaraan

toe dat het hem er niet om gaat dat mensen dankjewel tegen hem zeggen. “Dat hoef ik helemaal niet te horen, maar wij zijn blij dat we die mensen hebben kunnen helpen.” De staatssecretaris daagde iedereen uit, ook de mensen die wegstijgen van de nood van anderen, om bij hen te gaan kijken. “En te zien wat die mensen meemaken en hoe zij leven in dit land. De conclusie kan dan alleen maar zijn: daar moeten we iets aan doen. Als u dat een pr-show noemt, dan zegt dat meer over u dan over mij.”

PAR wil vergaderen over de staat van het onderwijs

WILLEMSTAD — De fractie van coalitiepartij PAR wil een Centrale Commissie-vergadering houden over het rapport ‘De Staat van het Onderwijs’, dat jaarlijks wordt uitgebracht door de onderwijsinspectie en kortgeleden naar het parlement is gestuurd. Het verzoek van de fractie is om hiervoor interim-minister van Onderwijs, Eugene Rhuggenaath (PAR) uit te nodigen.

In het regeerakkoord 2017-2021 is opgenomen dat evaluatie van de kwaliteit en capaciteit van het onderwijs belangrijk is om een duidelijk beeld te krijgen over de effectiviteit van het huidige onderwijssysteem. De onderwijsinspectie brengt sinds een aantal jaren het rapport De Staat van het Onderwijs uit. Naast een vergelijking van de resultaten van alle scholen in het funderend onderwijs (FO) en het voortgezet onderwijs, worden voor de verschillende schooltypes ook conclusies

getrokken en aanbevelingen gedaan. In het laatste rapport wordt bijvoorbeeld geconstateerd dat het percentage leerlingen dat niet toelaatbaar is tot het voortgezet onderwijs, is afgenomen. Dit houdt een toename in van het aantal leerlingen dat voldoende voorbereid is voor het voortgezet onderwijs. Maar over het algemeen kunnen de prestaties van de leerlingen en de voorbereiding op het leren en presteren op een school voor voortgezet onderwijs binnen het funde-

rend onderwijs beter, en is de aansluiting niet optimaal. FO-scholen moeten daarom meer aandacht besteden aan sociaal-emotionele ontwikkeling (zelfbeeld, zelfstandigheid, regulering van emotie), sociale vaardigheden (samenwerken, zelfredzaamheid, omgaan met conflicten) en houding/attitude en vaardigheden.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

MBO Bonaire start schooljaar met nieuwe ICT-opleidingen

KRALENDIJK — Bij MBO Bonaire zijn 25 augustus achttien studenten van start gegaan met het introductieprogramma van de nieuwe ICT-opleidingen op niveau 3 en 4. Deze eerstejaarsstudenten volgen een driejarige BOL-opleiding. Zij zullen vijf dagen per week naar school gaan en stage lopen bij verschillende bedrijven en instellingen op Bonaire. Een stage in Nederland hoort aan het einde van de opleiding ook tot de mogelijkheden.

In een volledig gerenoveerd praktijkgebouw met mooie faciliteiten werden de eerste praktijkopdrachten uitgevoerd onder leiding van ervaren docenten van ROC Mondriaan uit Nederland. Deze docenten waren speciaal op uitnodiging van de

Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) en MBO Bonaire naar het eiland gekomen om de ICT-lokalen in te richten en de nieuwe praktijkdocenten, veelal werkzaam bij RCN, te instrueren en te begeleiden bij de start van het schooljaar.

ROC Mondriaan is een belangrijke samenwerkingspartner voor MBO Bonaire. Vanuit Nederland zal de ondersteuning van het onderwijsteam verder plaatsvinden en een paar uren per week zullen er ook online lessen gegeven worden. Op 28 augustus waren vertegenwoordigers van de bedrijven en instellingen, die een bijdrage hebben geleverd bij de totstandkoming van deze opleidingen, uitgenodigd voor een *sneak preview*. De genodigden waren onder de indruk van de faciliteiten en spraken hun waardering uit voor de manier waarop de verschillende partijen hebben samengewerkt om de start van deze belangrijke opleidingen voor elkaar te krijgen. De BBL-opleiding start op 23 september. De verwachting is dat er ongeveer zestien studenten zullen zijn die werken en leren gaan combineren. Nog niet alle geïnteresseerde studenten hebben een baan, dus de komende dagen gaan zij actief op zoek naar een werkgever. De officiële opening zal later dit jaar plaatsvinden.

11e noodverordening treedt in werking op Sint Eustatius

ORANJESTAD — De elfde Noodverordening in verband met de coronaviruspandemie is dinsdag op Sint Eustatius van kracht geworden. Momenteel zijn er 41 personen in quarantaine en één persoon is positief getest op Covid-19 en in isolatie.

De eerste noodverordening is meer dan vijf maanden geleden ingevoerd. De Noodverordening is een instrument gebaseerd op artikel 35 van de Volksgezondheidswet dat de lokale overheid de mogelijkheid biedt om maatregelen te nemen om te regelen hoe de overheid en belanghebbenden zich moeten gedragen om deze crisis te doorstaan, aldus regeringscommissaris Marnix van Rij. Hij zei dat het Openbaar Lichaam Sint Eustatius en de gemeenschap er tot dusver in zijn geslaagd om de Covid-19 situatie in te dammen door verschillende maatregelen te nemen gericht op het controleren van de grens en bij uitbreiding de mogelijkheid van verspreiding van de gemeenschap te beperken. “Deze maatregelen hebben gewerkt”, zei hij.

Tot nu toe heeft Statia vier actieve gevallen van Covid-19 geregistreerd, die allemaal zijn geïmporteerd. Personen die vanuit landen met een middelhoog of hoog risico naar Statia komen, worden veertien dagen in

ZVK-patiënten keren terug naar Sint Eustatius na medische verwijzing in het buitenland.

quarantaine geplaatst. De vrouw die op 26 augustus positief testte, maakte deel uit van een groep gerepatrieerde inwoners van Statia die meer dan vijf maanden in de Dominicaanse Republiek waren gestrand. Toen de Covid-19 test positief terugkwam, werd deze persoon in isolatie geplaatst. Een andere repatriëringsvlucht wordt verwacht op zaterdag 5 september, met meer gestrande inwoners van Statia die terugkeren uit de Dominicaanse Republiek. De 11e Noodverordening bevat dezelfde maatregelen als

de 10e, zei Van Rij. Eilanden en landen kunnen opnieuw worden gecategoriseerd op basis van een classificatiesysteem dat het openbaar lichaam heeft ontwikkeld om een land aan te wijzen als een land met een laag, gemiddeld of hoog risico, afhankelijk van de Covid-19 situatie. De status van Curaçao werd door het eilandbestuur van Statia verhoogd van laag naar middelhoog risico. Momenteel mag slechts een beperkt aantal personen naar Statia reizen, inclusief essentiële werknemers, gestrande Statianen of personen met medische verwijzingen die terugkeren naar het eiland.

Op maandag 31 augustus is besloten om de capaciteit van de Public Health Department verder uit te breiden met één verpleegkundige. Hierdoor zou het aantal personen in quarantaine kunnen toenemen van 45 naar maximaal 60. “Dit gebeurt zolang het eiland het aantal personen in quarantaine kan beheren, want we willen niet dat onze mensen in een te zware situatie terecht komen”, legt Van Rij uit.

CMC benoemt Phelipa tot directeur PZ

WILLEMSTAD — De raad van bestuur (RvB) van het Curaçao Medical Center (CMC) meldt dat Yunaira Phelipa benoemd is tot directeur Personeelszaken & Organisatieontwikkeling. De directie heeft hiermee wederom een lokale deskundige weten aan te trekken voor een topfunctie in het ziekenhuis.

Phelipa is per 1 september in dienst getreden. Na haar specialistische opleiding Personeel en Arbeid, heeft ze meer dan achttien jaar ervaring opgedaan op het gebied van Human Resources, met een achtergrond in Wetshandhaving en Gezondheidszorg. Haar vorige werkgever was het Korps Politie Curaçao (KPC), waar zij twaalf jaar de functie van Hoofd Human Resource Management vervulde. Zij adviseerde over het personeelsbeleid en was ook verantwoordelijk voor de HR-planning, -controle en -training. Voorafgaand aan haar baan bij de politie, was Phelipa hoofd Human Resource Management bij de Curaçao

Droogdokmaatschappij NV. Voorts fungeerde ze als leercoach voor het traject Management Development van de Federatie Zorginstellingen. De RvB moet nu nog een algemeen directeur benoemen bij het CMC. Momenteel fungeert Gilbert Martina als interim-directeur. Hij kwam in de plaats van de Nederlandse Hans Kedziersky die tien dagen na de ingebruikname van het ziekenhuis zijn ontslag nam. Martina maakt samen met medisch directeur Ingemar Merckies en financieel directeur Karina Lombardi-de Freitas Bras deel uit van de dagelijkse bedrijfsvoering van het ziekenhuis.

Curaçao volgt Bonaire in opschorting ‘air bubble’

WILLEMSTAD — De Curaçaose regering heeft in navolging van het Bestuurscollege op Bonaire de zogenaamde *air bubble* opgeschort. Voorlopig is reizen vanuit Curaçao naar Bonaire alleen mogelijk met toestemming van gezaghebber Edison Rijna, terwijl de passagiers bij aankomst twee weken verplicht in quarantaine moeten.

In de afgelopen dagen testten op Bonaire vier personen positief op het coronavirus. Zij waren allen op Curaçao geweest, waar sinds 20 september een virusuitbraak is onder de lokale bevolking. De regering van Bonaire maakte eergisteren al melding van haar besluit om beperkingen op te leggen aan passagiers die uit Curaçao komen. Er is door de gezaghebber meegedeeld dat met ingang van donderdag alle passagiers die vanuit Curaçao binnenkomen, veertien dagen verplicht in quarantaine moeten. Voorts bepaalde het Bestuurscollege in Kralendijk dat passagiers uit Nederland

Nu heeft de Curaçaose regering na overleg met de autoriteiten in Kralendijk ook het besluit genomen om de luchtverbinding met Bonaire met ingang van morgen voorlopig en voorwaardelijk op te schorten. Het kabinet-Rhugenaath meldt dat personen die toch naar Kralendijk willen reizen, toestemming dienen te vragen bij het gezaghebberskantoor alsook een gezondheidsformulier moeten verzenden via www.bonaire-publichealth.org. Degenen die toestemming krijgen, moeten bij aankomst in Kralendijk twee weken in quarantaine.

Viering Bonairedag dit jaar virtueel

KRALENDIJK — Dit jaar viert het Bonairiaanse eilandsbestuur Bonairedag op een andere wijze. Rekening houdend met de regels met betrekking tot Covid-19 worden het protocolaire en het culturele gedeelte via de pagina's en kanalen van de overheid uitgezonden via sociale media en de tv-zender Dutch Caribbean TV.

Volgens een persbericht van het Openbaar Lichaam Bonaire begint de uitzending om 08.30 uur. Er zal geen publiek aanwezig zijn bij de viering. Zowel het protocolaire als het culturele gedeelte is van tevoren opgenomen. Direct na het protocolaire gedeelte volgen de opnames van het culturele gedeelte virtueel. Dit allemaal vindt plaats via de YouTube pagina ‘Openbaar Lichaam Bonaire’. De link wordt ook gedeeld zodat de opnames via de Facebookpagina's van ‘Gobièrnu di Boneiru’ en ‘Openbaar Lichaam Bonaire’ gezien kunnen worden. Het geheel kan ook via de tv-zender Dutch Caribbean TV bekeken worden. Het Bonairiaanse eilandsbestuur vraagt via het persbericht aan alle inwoners van

Een archieffoto van het hijsen van de vlag.

Bonaire om de vlag te hijsen en hun huis of zaak te versieren, om zodoende op feestelijke wijze betekenis te geven aan deze dag, terwijl het programma virtueel gevolgd

wordt. “Ondanks de omstandigheden werd dit jaar een mooie viering voorbereid. Het eilandsbestuur wenst iedereen een gelukkige Bonairedag toe.”

Wettelijk verplichte publicatie rampenbestrijdingsplannen

KRALENDIJK — De gezaghebber van Bonaire is op grond van wet- en regelgeving verplicht om voor een aantal inrichtingen en het luchtvaartterrein een rampenbestrijdingsplan vast te stellen. Het rampenbestrijdingsplan bestaat uit een algemeen deel en vier Ambtelijke Bestuurlijke Coördinatieplannen (ABC-plan).

Deze rampenbestrijdingsplannen worden nu in ontwerpversies gepubliceerd, te weten het Algemeen deel rampenbestrijdingsplan, het ABC-plan Bopec, het ABC-plan Curoil Hato, het ABC-plan Curoil Flamingo Airport en het ABC-plan Flamingo International Airport. De rampenbestrijdingsplannen bevatten onder andere een overzicht van degenen die bij de bestrijding van rampen en crises kunnen worden betrokken, de alarmeringsschema's en schema's met betrekking tot de leiding over en de gecoördineerde inzet bij de bestrijding van rampen en crises.

De plannen liggen voor het publiek ter inzage in de vergaderzaal van het Bestuurskantoor Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) te Plasa Reina Wilhelmina 1. De bevolking van Bonaire heeft gedurende zes weken na

publicatie de gelegenheid om op de plannen te reageren. Het OLB zal de reacties ontvangen via: ebt.bonaire@gmail.com en algemeen@cuijpersconsultancy.nl onder vermelding van: Reactie deelplan.

De plannen zijn ook online te bekijken. Algemeen deel rampenbestrijdingsplan: https://issuu.com/openbaarlichaambonaire/docs/olb_rampbestrijdingsplan_bonaire__algemeen_deel__v

ABC-plan Bopec: https://issuu.com/openbaarlichaambonaire/docs/olb_rampbestrijdingsplan_abc-plan_bopec_versie_pub

ABC-plan Curoil Hato: https://issuu.com/openbaarlichaambonaire/docs/olb_rampbestrijdingsplan_abc-plan_curoil_hato_vers

ABC-plan Curoil Flamingo Airport: https://issuu.com/openbaarlichaambonaire/docs/olb_rampbestrijdingsplan_abc-plan_curoil_flamingo__

ABC-plan Flamingo International Airport: https://issuu.com/openbaarlichaambonaire/docs/olb_rampbestrijdingsplan_abc-plan_flamingo_inter

Bonairecursief Over en weer

“Een wat?”, zeg ik. Zo zit het in elkaar. Wie kent dit niet, heb je een gesprek in een gesprek dat nergens over gaat. Morgen begint het, erg spannend allemaal. Er wordt een bataljon aan mensen verwacht. Zou er voldoende beveiliging aanwezig zijn? Stiekem hoop ik van wel. Zonder bij na te denken gaan de gesprekken over en weer. Ik hoor een kuchje in de verte. De stilte draait zich om en verlaat het gesprek. Langaam dunnen de stemmen uit. ‘s Middags zitten we weer bij elkaar onder de tamarindeboom. “Hebben jullie dit gehoord?” Iemand roept: “Wat, over de buriko's en de ezels?” “Precies”, gilt er een. Alle oren staan op scherp, geen storend fluitgeluid.

Ze waren met z'n vieren. Overal stapten zij op af. The fantastic four, werden zij genoemd. Door wie zijn ze gevonden? “Wie had nou wat gebroken?”, vraagt een krakelijke stem, “hoe lagen ze erbij?” Dit klinkt niet al te best. “Hoe kwamen zij dan daar?” Ja, weet ik veel. Verschrikkelijk allemaal. “Ik voel mij af en toe ook zo”, maar niemand die mij wat vraagt, zegt een man. Op dat moment begint mijn

blaas te trekken. Met volle kracht houd ik dit tegen, omdat ik het nieuwe relaas per se wil horen. Ongeduldig laat een druppel zich los, struikelend sprint ik naar de wc. Net op tijd. ‘s Avond zitten wij opnieuw bij elkaar, ieder in eigen gedachten. Er flitst van alles en nog wat door onze schedels. De een krabt op zijn hoofd, de ander aait zijn baard en iemand kruist voor de zoveelste keer de benen. Er gaat een gerucht omdat de buurvrouw... eehh... “Ik wist het”, roepen twee mensen tegelijk. “Stil nou”, sust iemand. Het nieuws is nog aan het bezinken bij de rest van de groep als de deur wordt open gerukt. De laatkomer ploft neer op een versleten bank met een wit kleed eroverheen gedrapeerd. Hij springt meteen weer op en grijpt angstig naar zijn rechterbil. Alle ogen vliegen meteen naar de bank. Vol onge-

loof zien ze een duizendpoot voorbij kruipen. In de chaos wordt de een incontinent, terwijl de ander een keel opzet. Iemand tovert een bus tevoorschijn en begint spontaan te spuiten. De duizendpoot schiet overeind, kijkt in het rond, steekt twee poten in de zij en besluit theatraal van de bank te vallen. De laatkomer ligt er stuipend naast. Niemand durft hem aan te raken omdat een duizendpoot giftig is. Inmiddels is de ambulance aangekomen. Het slachtoffer krijgt iets toegediend. Samen met het insect wordt de man meegenomen naar Fundashon Mariadal. Voordat de groep de deur uitgaat, krijgt iedereen tegen de schrik een flinke scheut Black Label. De volgende ochtend hebben zij allemaal wallen onder de ogen, met kleuren die variëren van licht, blauw tot donkerpaars. Onopmerkelijk sluit nieuwsgierigheid zich aan. Volgens zijn dochter kreeg hij een Titaneus spuitje. Omdat hij allergisch blijkt te zijn, schreeuwt er een. Zachtjes gaan de zuchten in elkaar op.

Glenda Groeneveldt

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zeggingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Euro

Flink verlies

AMSTERDAM — De aandelenbeurs in Amsterdam is gisteren met een flink verlies het weekeinde ingegaan, onder druk van een verdere uitverkoop van techaandelen op Wall Street. Ook elders in Europa waren rode cijfers te zien. Op het Damrak moesten vooral de chipfondsen het ontgelden omdat zij gevoelig zijn voor de gang van zaken in de Amerikaanse technologie-sector. Financiële fondsen waren in trek, mede dankzij fusienieuws in de Spaanse bankensector. De AEX-index op Beursplein 5 eindigde 1,7 procent lager op 540,27 punten. De MidKap verloor 1,2 procent tot 793,00 punten. De beurzen in Parijs, Londen en Frankfurt daalden tot 1,7 procent. Chiptoeleverancier ASMI en chipmachinefabrikant ASML stonden bij de grootste dalers in de hoofdindex met minnen tot 7,1 procent. In de MidKap bungelde chiptdienstverlener BESI onderaan met een min van 6,5 procent. In Parijs werd chipproducent STMicroelectronics 2,3 procent lager gezet. Het Duitse chipconcern Infineon Technologies wist de schade beperkt te houden met een min van 0,5 procent in Frankfurt.

ABN Amro en ING stonden bij de sterkste stijgers in de AEX met winsten tot 3,3 procent. De Spaanse banken deden het nog beter. Caixa-bank en Bankia stegen 12,4 procent en bijna 33 procent in Madrid. De twee grote banken voeren gesprekken over een mogelijke smensmelting. Concurrenten Santander en BBVA wonen tot 5,2 procent. In Parijs klommen de Franse banken BNP Paribas en Crdit Agricole tot 3 procent. De euro noteerde op 1,1814 dollar tegen 1,1827 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 2,4 procent goedkoper op 40,33 dollar. Brentolie daalde 2,2 procent in prijs, tot 43,10 dollar per vat.

Wall Street

Rood

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren opnieuw lager gesloten, na de zware minnen van een dag eerder. De verliezen van eerder op de dag werden wel deels weggepoetst. Technologiebedrijven werden wederom van de hand gedaan, na de forse koersdalingen voor techaandelen op donderdag. Daarnaast ging de aandacht van beleggers op Wall Street uit naar het belangrijke banenrapport van de Amerikaanse overheid.

De Dow-Jonesindex eindigde uiteindelijk 0,6 procent in de min op 28.133,31 punten. De breed samengestelde S&P 500 daalde 0,8 procent tot 3426,96 punten en de technologiebeurs Nasdaq verloor 1,3 procent tot 11.313,13 punten. De hoofdgraadmeters gingen donderdag tot 5 procent onderuit. Het was de sterkste daling voor de indices op één dag sinds juni. Daarmee kwam een einde aan een reeks winstdagen voor de Nasdaq en S&P 500 die nieuwe recordstanden hadden bereikt.

Volgens het Amerikaanse ministerie van Arbeid kwamen er in augustus een kleine 1,4 miljoen nieuwe banen bij. Dat is een minder grote stijging dan een maand eerder, maar kwam ongeveer overeen met wat economen in doorsnee hadden verwacht. De werkloosheid in de Verenigde Staten daalde tot 8,4 procent, van 10,2 procent in juli. Dat hoeft niet alleen maar goed nieuws te zijn, maar zou ook kunnen wijzen op een terugtrekken van Amerikanen van de arbeidsmarkt nu de kans op het vinden van een nieuwe baan minder groot is.

VDL en DSM gaan samen mondmaskers en filters maken in Nederland

EINDHOVEN — Industrieel concern VDL en speciaalchemiebedrijf DSM gaan samen medische mondkapjes en filters produceren in Nederland. Beide bedrijven investeren daar miljoenen euro's in, maakten ze bekend. Samenwerkingsbedrijf Dutch PPE Solutions gaat produceren in Helmond en Geleen.

In oktober start de productie van medische mondmaskers van het type FFP2 in Helmond. In Geleen wordt een fabriek gebouwd voor de productie van de stof meltblown polypropyleen, wat een essentieel onderdeel is voor het filtermateriaal van die maskers. Die fabriek moet in april 2021 operationeel zijn.

De mondmaskers en filters zijn vooralsnog bestemd voor de gezondheidszorg. De productie wordt later uitgebreid naar producten

Photo Shutterstock

voor het openbaar vervoer, scholen en onderwijsinstellingen en bedrijven in Europa.

DSM en VDL kijken bij de productie ook naar hergebruik van materialen om zo

de 'groeierende afvalberg van gebruikte mondmaskers' terug te kunnen dringen.

De twee bedrijven zeggen dat de coronacrisis heeft aangetoond dat een 'pandemie zich niet laat sturen' en

werelddelen in eigen behoeftes moeten voorzien. "Daardoor zijn we het aan onszelf verplicht om dicht bij huis zekerheden te creëren." Ook is de behoefte aan betrouwbare leveringsketens 'groter dan ooit'.

VNO-NCW en Evofenedex bezorgd om 'no-dealbrexit'

ZOETERMEER — Ondernemersverenigingen VNO-NCW en Evofenedex maken zich grote zorgen om een 'no-dealbrexit', zeggen ze in een reactie op Britse kranten die gisteren berichtten dat brexit-onderhandelingen tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk zouden zijn vastgelopen.

VNO-NCW denkt dat de kans op een deal 'zeer klein' is en omschrijft de situatie als 'zeer zorgelijk' vanwege de 'moeizame' onderhandelingen. "Dat is ontzettend eng. Ook omdat we nu al in de diepste crisis van na de oorlog zitten, is het extra urgent dat de EU en het VK hier uit komen."

"De kans op een deal wordt steeds kleiner, want de tijd voor een fatsoenlijk akkoord wordt steeds korter", aldus de woordvoerder van Evofenedex, de ondernemersvereniging voor handel en logistiek. Wel blijft de vereniging hopen op een 'kwalitatieve deal'.

Beide verenigingen maken zich zorgen om de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven. Evofenedex benoemt ook de operationele en logistieke problemen. "Er moeten juist bij een no-dealscenario hernieuwde afspraken worden gemaakt over de toegang tot weg, lucht- en zeetransport, evenals de bijbehorende arbeidsmarkt." Voor deze wetgeving geldt nu nog een overgangs-

periode, maar de vereniging waarschuwt voor 'onvermijdelijke vertragingen en verstoringen'. Evofenedex verwacht vooral dat handels- en productiebedrijven in de problemen komen door het gebrek aan een gelijk speelveld met betrekking tot staatssteun en productstandaarden. De Britse regering blijft bijvoorbeeld vasthouden aan staatshulp aan technologische bedrijven. "Bovendien komen daar nog invoerrechten en administratieve lasten voor douaneprocedures bij", aldus de woordvoerder.

VNO-NCW wijst op de problemen die de Nederlandse visserij kan krijgen. Voor een deel is deze afhankelijk van Britse wateren. Voor deze

sector moet een regeling komen, aldus VNO-NCW.

Evofenedex dringt er bij bedrijven 'al geruime tijd' op aan zich voor te bereiden op een no-dealbrexit, omdat de gevolgen veelal bekend zijn. Sinds het verstrijken van de deadline voor de verlenging van de overgangsperiode per 1 juli neemt het aantal gestelde vragen toe, aldus de woordvoerder. Ook wordt de website vaker bezocht en melden meer mensen zich aan voor webinars en checklists.

VNO-NCW blijft de komende tijd actief campagne voeren om ondernemers te wijzen op wat ze kunnen doen. De aandacht is 'mogelijk wat verslapt door corona en de enorme crisis'.

Helft beursgenoteerde bedrijven voldoet aan vrouwenquotum

TILBURG — Iets meer dan de helft van de beursgenoteerde ondernemingen heeft dit jaar voldoende vrouwen in de raad van commissarissen om aan het in een wetsvoorstel benoemde vrouwenquotum te voldoen. Dat stelt de Dutch Female Board Index van de Tilburgse hoogleraar Mijntje Lückerrath. Uit het jaarlijkse rapport blijkt dat 12 procent van de bestuurders van die grote bedrijven vrouw is en 30 procent van de commissarissen.

Van de 94 beursgenoteerde bedrijven bestaat bij 51 minimaal een derde van de raad van commissarissen uit vrouwen. De 43 ondernemingen die daar nog niet aan voldoen, zouden gezamenlijk 54 vrouwen

moeten aanstellen om hun achterstand in te lopen. Bij vijftien ondernemingen is niet alleen minimaal een derde van de commissarissen, maar ook minimaal een derde van de bestuurders vrouw. Vorig jaar haalden

nog zes bedrijven dat. Van de AEX-fondsen zijn er nog drie die het quotum niet halen, te weten ABN Amro, Adyen en Unibail-Rodamco-Westfield. In de MidKap halen 12 van de 21 bedrijven het voorgestelde minimum.

Het aantal vrouwen in de directies van de onderzochte beursgenoteerde ondernemingen steeg naar 28 van de 225. Daarmee is ongeveer een op de acht bestuurders vrouw. Bij de commissarissen is dat percentage 29,5. In beide gevallen is het aandeel

vrouwen hoger dan vorig jaar. Het aantal benoemingen van vrouwen in zowel directies als toezichtraden stijgt bovendien nog altijd. Een op de vier benoemingen betreft een vrouw.

Zeventig ondernemingen hebben nog geen vrouw in de directie. Bij die bedrijven werden afgelopen jaar wel zeventien nieuwe mannelijke bestuurders aangesteld. Zestien beursfondsen hebben zowel in de directie als in de toezichtsrad geen enkele vrouw.

Amazon wil nog eens 10.000 extra banen op kantoor nabij Seattle

SEATTLE — Webwinkel Amazon is van plan nog eens 10.000 extra werknemers aan te nemen voor zijn kantoorlocatie in de plaats Bellevue in de omgeving van de Amerikaanse stad Seattle. Daarmee moet het aantal werknemers in Bellevue in de komende jaren stijgen naar 25.000.

Amazon is bezig met de bouw van nieuwe kantoorruimte en wolkenkrabbers in Bellevue, dat ten oosten ligt van Seattle waar het hoofdkantoor van de internetgigant staat. Momenteel heeft het bedrijf 3000 werk-

Photo Shutterstock

nemers in dienst in Bellevue en 50.000 in Seattle in de staat Washington in het noordwesten van de Verenig-

de Staten. Amazon is ook bezig met de ontwikkeling van een tweede hoofdkantoor in de staat Virginia in het oos-

ten van het land, in de stad Arlington. Daar moeten over tien jaar 25.000 werknemers actief zijn.

Amazon werkt dit jaar aan een flinke uitbreiding van het personeelsbestand, mede om zo aan de sterk stijgende onlineverkoop vanwege de coronacrisis te kunnen voldoen. Zo werd donderdag nog bekend dat het concern van plan is om in Groot-Brittannië 7000 extra vaste werknemers in dienst te nemen. Daarmee zou het Britse personeelsbestand van Amazon stijgen naar meer dan 40.000.

UWV verwacht stijging WW-uitkeringen in 2021

AMSTERDAM — Uitkeringsinstantie UWV verwacht dat het aantal WW-uitkeringen in 2021 oploopt als gevolg van de coronacrisis. In juli werden er 301.000 uitgekeerd. Dat zouden er zonder de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) een stuk meer zijn geweest, schat het UWV.

In de twaalf maanden tot maart 2020 ontving het UWV gemiddeld ruim 34.000 nieuwe WW-aanvragen per maand. In april steeg dat aantal naar meer dan 100.000 aanvragen. Sinds de start van de NOW is het teruggezaakt naar rond de 43.000 per maand. Met die coronasteun kunnen werkgevers die in de problemen zijn gekomen tot 90 procent van de loonkosten van hun werknemer ontvan-

gen. Daardoor kunnen meer mensen hun baan behouden. Daarom stroomden in de eerste maanden vooral mensen met een tijdelijk contract de WW in, omdat werkgevers terughoudender zijn met verlengen. Ondanks de NOW-regeling verwacht het UWV voor volgend jaar een verdere stijging van de aantallen mensen in de Werkloosheidswet, tot een niveau dat vergelijkbaar is met de werkloosheidspiek na de kredietcrisis. Die kwam eind 2013, begin 2014. Toen waren er 441.000 lopende WW-uitkeringen. Daarmee zou het effect van de coronacrisis op de Werkloosheidswet een stuk heftiger zijn dan tijdens de kredietcrisis. Toen werd dat aantal pas na vijf jaar bereikt. Het UWV merkt wel op dat het om een prognose gaat, die van veel factoren afhankelijk is.

'Investerings in fintech-sector afgenomen door coronacrisis'

AMSTERDAM — De investeringen in technologische vernieuwingen in de financiële sector zijn in het eerste halfjaar wereldwijd fors gedaald door de coronacrisis. Dit terwijl er steeds meer vraag is naar die diensten, meldt adviesbureau KPMG. De totale investeringen in fintech kromp naar 25,6 miljard dollar, tegen 39,4 miljard dollar in dezelfde periode vorig jaar.

Vergeleken met de tweede helft van vorig jaar is de daling veel groter. In die periode werd wereldwijd 111 miljard dollar in fintech geïnvesteerd. Nienke Wichers Hoeth, fintech-specialist bij KPMG, verwacht dat bedrijven in de toekomst juist meer gaan investeren in financiële technologie. "Niet alleen in klantgerichte, digitale technologieën, maar ook in mogelijkheden

om hun kosten te beheersen en sneller op veranderingen te kunnen reageren", schrijft zij. Het adviesbureau ziet door de coronacrisis een verschuiving in het gedrag van de klant, onder meer in de gestegen adoptie van digitale betaaldiensten. Dat heeft ook de bedrijfsvoering van ondernemingen veranderd. Overheden over de hele wereld vestigen hun aandacht intussen op regelgeving. Zo kondigde de Nederlandse regering al aan obstakels uit de weg te willen ruimen die groei van de Nederlandse fintech-sector in de weg staan. KPMG verwacht de komende periode een toenemende consolidatie in fintech omdat veel beginnende bedrijven in de sector moeite hebben om financiering aan te trekken. "Opportunistische investeerders zullen daarbij op zoek gaan naar aantrekkelijke deals", aldus Wichers Hoeth.

NEW YORK				AMSTERDAM			
4-Sep				4-Sep			
DOW JONES	28.133,31	-0,56%		AEX	540,27	-1,70%	
S&P 500 INDEX	3.426,96	-0,81%		ARCELOMITTAL	10,75	2,26%	
NASDAQ	10.884,74	-5,00%		AEGON NV	2,33	1,17%	
AMAZON.COM INC	3.294,62	-2,18%		KONINKLIJKE AHOL	24,86	-1,19%	
APPLE INC	120,96	0,07%		AKZO NOBEL	81,66	-0,49%	
BAIDU INC-SP ADR	122,87	1,19%		ASML HOLDING NV	304,80	-4,12%	
BERKSHIRE HATH-B	218,32	0,08%		DSM (KONIN)	132,75	-1,19%	
BOEING CO/THE	171,05	1,35%		HAL TRUST	112,20	0,18%	
CITIGROUP INC	52,52	1,98%		HEINEKEN NV	76,76	-1,89%	
COCA-COLA CO	50,94	0,91%		ING GROEP NV	6,97	1,99%	
COSTCO WHOLESALE	346,57	-0,50%		KPN (KONIN) NV	2,17	-4,12%	
WALT DISNEY CO	131,99	-0,94%		KONINKLIJKE PHIL	39,15	-0,74%	
3D SYSTEMS CORP	5,41	0,00%		RANDSTAD NV	43,98	-0,87%	
EBAY INC	52,54	-1,17%		ROYAL DUTCH SH-A	12,26	-0,47%	
FACEBOOK INC-A	282,73	-2,88%		TOTOM NV	6,48	-5,28%	
GENERAL ELECTRIC	6,42	1,58%		TOTAL SE	32,97	-0,74%	
ALPHABET INC-A	1.581,21	-2,96%		UNILEVER NV	48,82	-2,03%	
HP INC	19,23	-0,36%		W.P. STEWART HOL	634,68	-3,37%	
HOME DEPOT INC	269,66	-1,81%					
INTEL CORP	50,08	-0,62%		SCOTIA FUNDS		3-Sep	
JOHNSON&JOHNSON	148,59	-0,64%		MONEY MARKET	13.5968	0,00%	
MICROSOFT CORP	205,89	-5,25%		US DOLLAR BOND	3.0177	0,14%	
PROCTER & GAMBLE	137,24	-0,27%		GLOBAL EQUITY	3.1019	-2,85%	
ROYAL DUTCH-ADR	28,91	-0,10%		US EQUITY	17.9052	-3,11%	
STARBUCKS CORP	86,27	-0,24%		CANADIAN EQUITY	2.7238	-2,05%	
TWITTER INC	39,87	-4,23%		FUNDS		3-Sep	
WALMART INC	142,83	-1,18%		BGF CONT EUR FLEX	36,88	0,24%	
EXCHANGE TRADED FUND				BGF EMKT BOND	19,47	0,26%	
ALERIAN MLP - AMLP	22,43	-0,22%		BGF FIX INC GBL OP	15,29	0,13%	
ISH GBL HY BD - GHYG	48,69	-0,05%		BGF GBL ALLOCATION	67,48	0,39%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	84,49	-0,27%		BGF USD CORE BOND	18,36	0,16%	
ISH SELECT DIV - DIVY	85,04	-0,20%		BGF USD HI YIELD BND	36,19	0,22%	
ISH MSCI EMKT - EEM	44,34	0,05%		TEMPLETON GBL BND	24,30	0,04%	
ISH MSCI PAC - EPP	41,71	-0,74%		TEMPLETON ASIAN SM	47,14	-1,73%	
ISH RUSSELL - IWV	199,52	-0,87%		CURRENCIES		4-Sep	
ISH S&P 500 - SPY	235,52	-1,32%		YEN/USD	106.3500	0,23%	
ISH EUROPE - IEV	43,03	0,23%		EUR/USD	1.1795	-0,32%	
INVESCO QQQ TRUS	283,58	-1,33%		CAN/USD	1.3131	-0,01%	
INVESCO DB COMMO	13,14	-0,90%		GBP/USD	1.3179	-0,63%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	34,68	-0,09%		COMMODITIES		4-Sep	
SPDR S&P MID 400	346,06	-0,49%		OIL WTI	39,55	-4,40%	
SPDR S&P 600 SMA	63,48	-0,50%		GOLD	1927,15	-0,04%	
VANGUARD REIT - VNQ	81,90	-0,52%		SILVER	26,58	-0,41%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48,96	1,09%		WHEAT	550,25	-1,43%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZATERDAG 05 SEPT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 28 en 37 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
33°	37°	28 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:47	10 v/d 10	
ZATERDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 37 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	31°	24 km/u	40%
Maansopgang	Maansondergang		
21:17	09:50		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen		Dienstdoende apotheken	
Zaterdag 05 Sept 2020			
Huisarts nachtdienst - Oranjestad		Apotheek nachtdienst San Nicolaas	
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580		Botica San Lucas 584-5119	
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas		Apotheek nachtdienst Oranjestad	
Centro Medico San Nicolaas		Botica St Cruz 585-8028	
Dr. Boderie			

Oplossing sudoku 5 september

1	5	4	9	6	7	8	3	2
8	2	6	3	1	4	9	7	5
7	3	9	5	8	2	4	1	6
4	7	3	8	5	9	2	6	1
2	9	8	1	7	6	5	4	3
5	6	1	4	2	3	7	9	8
3	1	7	2	9	8	6	5	4
6	8	5	7	4	1	3	2	9
9	4	2	6	3	5	1	8	7

BVN		bvn	
15:25	Sesamstraat	06:00	VRT Journaal
15:45	Het Klokhuis	06:40	NOS Sportjournaal
16:00	Kaal of Kammen	06:55	Het Huis
16:25	Mijn Vader is de Beste!	07:45	NOS Journaal
17:10	Van Duin op z'n best	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
17:35	EenVandaag	08:05	20 Jaar Wie is de Mol?
18:00	VRT Journaal	09:10	MolTalk 20 Jaar WIDM
18:40	NOS Sportjournaal	09:35	Dit Was Het Nieuws
18:55	Het Huis	10:15	NOS De Avondetappe
19:45	NOS Journaal	11:05	Nieuwsuur
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	11:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
20:05	20 Jaar Wie is de Mol?		Iedereen beroemd
21:10	MolTalk 20 Jaar WIDM	11:35	compilatie
21:35	Dit Was Het Nieuws		VRT Journaal
22:15	NOS De Avondetappe	12:00	Vive le Vélo
23:05	Nieuwsuur	12:30	Nederland Zingt
23:30	Weerbericht Amerika/Caribiën	13:45	De Zevende Dag
	Iedereen beroemd	15:45	Nederland Zingt
23:35	compilatie	16:10	De week van Karrewiet
		16:20	Weekoverzicht Spangas
		17:10	Buitenhof
		18:05	VRT Journaal
		19:00	NOS Studio Sport
		20:00	NOS Journaal
		20:10	Weerbericht Europa/Afrika
		20:15	Gentbrugge
		20:55	Paradijs Canada
		21:40	NOS De Avondetappe
		22:25	NOS Studio Voetbal
		23:15	Nieuwsuur
		23:45	Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:50	Iedereen beroemd
			compilatie

zondag 6 september	
00:00	VRT Journaal
00:30	Vive le Vélo
01:50	Verborgen verleden van Nederland
02:35	BinnensteBuiten
03:00	Broedje Gezond
03:25	Sesamstraat
03:45	Het Klokhuis
04:00	Kaal of Kammen
04:25	Mijn Vader is de Beste!
05:10	Van Duin op z'n best
05:35	EenVandaag

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raissa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Wever Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Prijspuzzel

HORIZONTAAL:
1 spraakleer 9 schreeuw 12 Griekse y 13 geluid 14 Egyptische godin 15 of 18 coupe 20 regulering 22 waas 25 knaagdier 26 cadans 29 ter gedachtenis (Lat.) 30 aanduiding van een miljardste deel 31 kleurstof 32 voltooid 33 brandstof 35 gesloten 37 schijnbaar 39 van bepaald materiaal 42 deel van een knoflookbol 45 tuingereedschap 46 wang 48 aantal 49 alleen in zijn soort 51 oosters winkeltje 52 waardeloze vent.

VERTICAAL:
2 serie 3 flexibel 4 mevrouw (Engels) 5 middeleeuws (afk.) 6 getal 7 binnen (Lat.) 8 kort gezegd 9 woud 10 vrucht 11 United Press International (afk.) 14 kijk 16 internationaal overleg 17 in functie zijnd 19 raken 20 harde slag bij tennis 21 grondstof voor brood 23 sociale wet 24 een zekere 27 inleiding 28 Chinese staatsman 34 smal stilstaand water 36 de mond betreffend 38 lekkernij 40 hoofdstad van Noorwegen 41 tijdvak 43 ik 44 netto (afk.) 46 hoender 47 in orde 50 dichtbij.

1	2	3	4	5	6		7		8		9	10	11	
		12								13				
14											18			19
					20					21				
22	23		24			25			26	27		28		
29			30					31					32	
33		34				35	36		37		38			
					39	40			41					
42	43		44		45					46		47		
		48							49	50				
51					52									

Uit de inzendingen van de Amigoe-puzzel van vorige week is als winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Walter Kelly
Papilon 90 a
Aruba
R. Ridderplaat
St. Michielsweg 27
Curaçao

De winnaar kan de prijs ophalen op het kantoor van Amigoe. Curaçao: Kaya Fraternan di Skerpene z/n tot 15.00 uur. Aruba: Bilderdijkstraat 16-2 tijdens kantooruren. Bonaire: Shon Ma Carolina, Kaya Nikiboko Noord 18.

Oplossingen moeten zowel op Curacao als Aruba zijn ingediend op woensdag voor 12:00 uur. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe-puzzel. Vanuit Bonaire kan de oplossing gefaxt worden naar Curaçao: (00599-9) 767-4744.

Sudoku

Schrijf alle cijfers 1 t/m 9 in alle verticale kolommen, alle horizontale rijen én in alle vierkantjes van 3 x 3 vakjes.

★									★★★								
5	2	7	9		8	6			3	7	8		2				
	1	9	3	8			5			8	4						
					5			7	3								
		7			3			1									
6			8		9					1		2		5	6		
1	3		7							3							
		6		2				4	5								
	9	5			1			7	3								
2				3	7									6			

Oplossingen vorige keer

9	4	3	5	8	2	6	1	7
2	7	8	6	9	1	3	5	4
1	5	6	7	3	4	2	9	8
3	1	5	2	4	7	8	6	9
4	6	2	9	1	8	5	7	3
8	9	7	3	6	5	1	4	2
7	2	4	8	5	6	9	3	1
5	8	9	1	7	3	4	2	6
6	3	1	4	2	9	7	8	5

Light

Heavy

Cryptogram
HORT.: 1 drijfas, 7 kreuk, 8 enter, 9 raken, 10 bros, 11 lootje, 12 spruit
VERT.: 2 rijen, 3 flater, 4 sterns, 5 oker, 6 melkboer, 10 belt, 11 les

Woordzoeker
menschheid

Zweedse puzzel

danspas		breed-voerig		spin-achtige		daar ter plaatse (afk.)		modieus	gejaagd gesteen-te		op de hoogte brengen	
aanma-ning									jongens-naam grond-bezit			
eenjarig dier		brij				mans-naam welke persoon					gene-raalsbe-wind	
		deel van Azië				werk-plaats van een fotograaf		tochtje				
								roem				
stropser										haar-uitval		
tabulator										voor		
									penning-meester			
									daar			
niet knap								voorste				
koffer												
									Spaans riet			

Cryptogram

HORIZONTAAL:
5 Als een dichter zit de Amerikaanse schrijver aan de Duitse tafel. (8) 6 Van hondenvoer heb ik de buik vol. (4) 7 Doet pijn aan je oor. (3) 8 Werk waarmee typistes kunnen scoren. (8) 10 In Amsterdam hoort hier iets van een kip uit te komen. (7).

VERTICAAL:
1 Vervoermiddel van vijftenzestigplussers. (9)
2 Hierop kijkt men teleurgesteld. (4) 3 Gevogelte is heerlijk en gezond. (9) 4 Mesje voor de schedelmaat. (7) 9 Uitgaansgelegenheid op de camping. (4).

Woordzoeker

In deze lettersoep zijn al de onderstaande woorden verstoppt. Streep alle woorden door. De resterende letters vormen dan regel voor regel van links naar rechts gelezen de oplossing van deze puzzel.

ANIMATIE
BABYROZE
BATIK
BEDING
BEMINNEN
BOEKDEEL
CEMENT
CLAUSULE
DANSClub
DELfstOF
DRUKKNOP
DUURKOOP
ENTEN
GANZERIK
GEBAKKEN
HALFVIER
IEDEREEN
JUDAS
KARAAT
KOOLZAAD

© Sanders Puzzelboeken/200905

Zweedse puzzel

X		I	A	M		E
N	Y	L	O	N	B	E
S	O	G	N	E		
L	A	P	L	A	N	D
O	P	A	L	E	E	M
O	F	D	E	E	L	S
O	A	S	E	G	E	S
O	R	A	N	J	E	I
K	N	A	P	G	L	A
N	S					

Prijspuzzel

V	O	R	K		K	W	E	E	K	I	R	I	S
L	A	L	F	A	N		R	O	S	E	N		
U	S	C	O		T	R	E	M	A	B	E	T	A
E	L	E	K	T	R	A		A	P	E	N	K	O
N	A	R		W	U	J	Z	E	R	T	S	B	S
G													
E	M	S	E		R	E	K	K	E	B	E	O	
R	A	M	A	D	A	N	K	E	N	M	E	R	K
K	N	O	L		B	U	R	O	L	A	N	U	S
E	O	L	I	E									
R	A	R	E		L	A	K	E	I				

Facebook blokkeert livestream ongeneeslijk zieke Fransman

PARIJS — Facebook blokkeert de livestream van een ongeneeslijk zieke Fransman die live beelden van zijn dood wil uitzenden. De man, die weigert nog te eten, te drinken en medicijnen te nemen, besloot daartoe nadat president Emmanuel Macron een euthanasieverzoek van hem had afgewezen. In tegenstelling tot Nederland heeft Frankrijk nog altijd geen wettelijke mogelijkheid tot vrijwillige levensbeëindiging bij ondraaglijk en uitzichtloos lijden.

“Ik heb mijn laatste maal genuttigd... Ik drink nog een keer op jullie gezondheid. De weg naar de verlossing begint, en geloof me, ik ben gelukkig”, zei Alain Cocq (57) gisteren in een video vanuit zijn ziekbed in de Oost-Franse stad Dijon. Cocq lijdt al 34 jaar aan een degeneratieve aandoening. “Ik heb een besluit genomen en ik heb er vrede mee.” De Fransman kan echter niet livestreamen op Facebook, zoals hij van plan was. “Onze regels staan het tonen van zelfmoordpogingen niet toe”, legde een woordvoerder uit. Hij toonde wel begrip voor de wens van Cocq ‘om aandacht te vragen voor dit complexe vraagstuk’. Cocq reageerde teleurge-

Foto: Shutterstock

steld. “Het is nu aan jullie”, zei hij tegen aanhangers. De zieke Fransman deelde het Franse adres van Facebook. “Zo kunnen jullie ze laten weten wat jullie vinden van de wijze waarop ze de vrijheid van meningsuiting aan banden leggen.” Cocq had president Macron geschreven met het verzoek om een verdoving te krijgen en in vrede te sterven, maar de president schreef hem terug dat dit wettelijk niet is toegestaan in Frankrijk. Hoewel de buurlanden van Nederland en Frankrijk, België en Zwitserland, een

wettelijke mogelijkheid tot euthanasie kennen, is die er, mede onder druk van de katholieke kerk, nog niet in Frankrijk. “Omdat ik niet boven de wet sta, kan ik niet aan uw verzoek voldoen”, schreef Macron in zijn reactie op de brief van Cocq, die hij op zijn Facebookpagina zette. “Uw wens is om actieve hulp te krijgen om te sterven, hetgeen momenteel niet is toegestaan in ons land.” De president had ook een handgeschreven briefje meegestuurd. “Met al mijn persoonlijke steun en oprechte

respect”, stond daarop. Onder een wet uit 2016 is in Frankrijk alleen palliatieve sedatie toegestaan, waarbij een stervende in slaap wordt gebracht en pijnstilling krijgt. Cocq heeft opgeroepen tot een aanpassing van de wet zodat ook in gevallen als het zijne hulp bij het sterven mogelijk wordt. Cocq lag tot gisteren aan de sondevoeding en heeft een stoma. Door zijn ziekte lijdt hij aan hersenaneurysma's en moet hij medicijnen nemen tegen stuipreukingen. Hij zegt onophoudelijk pijn te lijden.

Trump: Geen bewijs voor vergiftiging Aleksej Navalni

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump zei gisteren dat hij nog geen bewijs heeft gezien dat de Russische oppositieleider Aleksej Navalni is vergiftigd. “Ik weet niet precies wat er is gebeurd. Ik vind het tragisch, het is vreselijk, het had niet mogen gebeuren”, zei Trump.

“We hebben nog geen bewijs ontvangen, maar ik zal ernaar kijken”, aldus de president tijdens een persconferentie. De Verenigde Staten hadden eerder hun ‘ernstige bezorgdheid’ aan Rusland kenbaar gemaakt naar aanleiding van Duitse constatering dat Navalni was vergiftigd met een ze-

nunogas. De Duitse bondskanselier Angela Merkel zei twee dagen geleden dat Navalni het slachtoffer was geworden van een misdaad om hem het zwijgen op te leggen. Ze zei dat nadat Duits laboratoriumonderzoek het bewijs had geleverd dat Navalni vergiftigd is met

een zenuwgas uit de novitsjok-groep. Merkel eiste uitleg van Moskou, maar Rusland stelde dat de conclusies ongefundeerd zouden zijn. De Russische regering heeft zich wel herhaaldelijk bereid verklaard met de Duitse autoriteiten samen te werken in het onderzoek naar Navalni. Navalni ligt in coma in een Duits ziekenhuis nadat hij op 20 augustus onwel was geworden op een vlucht vanuit Siberië naar Moskou.

Arrestaties bij anti-lockdownprotesten Melbourne

MELBOURNE — De Australische politie heeft ingegrepen bij protesten tegen de lockdown in coronabrandhaard Melbourne. Daar scandeerden enkele honderden mensen slogans als ‘vrijheid’. De politie was massaal aanwezig en arresteerde zeker zeventien mensen.

In Melbourne is een strenge lockdown van kracht om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Dat betekent onder meer dat mensen overdag een geldige reden moeten hebben om hun huis te verlaten. De politie zegt zo’n 160 boetes te hebben uitgedeeld omdat mensen zich niet aan dergelijke regels hielden.

De autoriteiten zijn niet te spreken over de anti-lockdownprotesten. “Het is niet veilig, het is niet verstandig en het is niet wettig”, zei premier Daniel Andrews van deelstaat Victoria, waar Melbourne de

hoofdstad van is. “Het is eigenlijk erg egoïstisch dat mensen daar staan te demonstreren.” Betogers maken op hun beurt geen geheim van hun afkeer tegen de regiopremier. Zeker twee mensen brachten bij een oorlogsmonument de Hitlergroet terwijl ze ‘heil Dan’ schreeuwden. Daarmee vergeleken ze de Australische politicus met nazileider Adolf Hitler. Demonstranten vertelden dat ze de coronamaatregelen van de overheid zwaar overdreven vinden, of zelfs ‘oplichterij’. Door de lockdown hebben veel bedrijven tijdelijk de deuren

moeten sluiten. “We zijn in een stad waar de oplossing van Daniel Andrews erger is dan wat er gaande is”, zei een vrouw. Via internet werd vandaag bestempeld tot Freedom Day: vrijheidsdag. Ook in miljoenenstad Sydney en de plaats Byron Bay gaven mensen gehoor aan de oproep om te gaan demonstreren tegen het coronabeleid. Daar zijn zeker veertien aanhoudingen gemeld.

Het aantal coronabesmettingen dat is vastgesteld in Australië is de afgelopen maanden fors gestegen. De autoriteiten in het 25 miljoen inwoners tellende land hebben inmiddels bij ruim 26.000 mensen vastgesteld dat ze het besmettelijke virus hebben opgelopen. Vooral Victoria is zwaar getroffen.

Facebook verwijdert extreemrechtse pro-Trump-groep

PORTLAND — Facebook heeft de pagina's verwijderd van de Amerikaanse extreemrechtse groep Patriot Prayer. Ook het account van oprichter Joey Gibson is offline gehaald, zegt een woordvoerder tegen persbureau Reuters.

Patriot Prayer organiseerde tientallen betogingen vóór wapenbezit en om steun te betuigen aan

president Donald Trump. Deelnemers kwamen herhaaldelijk in botsing met linkse activisten in de regio

van Portland. Een lid van de Patriot Prayer werd vorig weekeinde doodgeschoten. Het slachtoffer nam deel aan een pro-Trump-optocht door het centrum van Portland, waarna opnieuw onlusten uitbraken tussen linkse en rechtse activisten.

Japan schort zoektocht naar slachtoffers scheepsramp op

TOKIO — De Japanse autoriteiten stoppen tijdelijk met de zoektocht naar tientallen vermiste opvarenden van een gezonken vrachtschip. De kustwacht heeft tot dusver twee overlevenden kunnen redden, maar moet de operatie nu stilleggen omdat de zware tyfoon Haishen het gebied nadert.

Een bron bij de kustwacht zegt dat de zoektocht pas hervat kan worden als Haishen over Japan is getrokken. Dat kan dagen duren. De storm wordt zaterdagavond (lokale tijd) verwacht in Japan en gaat gepaard met enorme

golven en harde wind. De Gulf Livestock 1 had 43 bemanningsleden aan boord en vervoerde zo’n zesduizend koeien. Het schip verstuurde woensdag een noodsignaal, waarna de kustwacht uitrukte met schepen en vlieg-

tuigen. Reddingswerkers haalden drie opvarenden uit het water, maar voor een van hen kwam de hulp te laat.

Een van de overlevenden verklaarde dat het schip tijdens zwaar weer te maken kreeg met motorproblemen en kapseisde. De autoriteiten hebben in het rampgebied de karkassen aangetroffen van koeien, maar van de meeste opvarenden ontbreekt nog elk spoor.

Duitse moeder doodde haar kinderen uit scheidingsemoties

SOLINGEN — Onderzoekers in Duitsland vermoeden dat de alleenstaande moeder die woensdag of donderdag vijf van haar zes kinderen in de stad Solingen om het leven bracht, overmand was door emoties na de scheiding van haar man. Volgens justitie waren de drie meisjes en twee jongens gedrogeerd voordat ze werden gewurgd of op een andere manier stikten.

De 27-jarige vrouw was een jaar geleden gescheiden van de man van wie ze vier kinderen had. De gedode kinderen zijn drie meisjes van één, twee en drie jaar en twee jongens van zes en acht. Een jongen van elf jaar overleefde het gezinsdrama omdat hij op school was. De jongen was wel bij zijn

moeder toen die na het doden van de kinderen naar het nabijgelegen Düsseldorf reisde om zich daar voor de trein te werpen. Ze raakte zwaargewond en ligt in een ziekenhuis. Ze kan nog niet worden verhoord door de politie. De vrouw had haar moeder in een whatsapp verteld dat ze haar kinderen

had gedood. De oma van de kinderen alarmeerde daarop de politie. Volgens de onderzoekers zijn de kinderen woensdag of donderdag om het leven gebracht.

De hulpdiensten moesten de deur van de woning in een flat intrappen om binnen te komen. Het gezin was bekend bij de jeugdzorg in Solingen. Volgens de gemeente was er nooit sprake geweest van gevaar voor de kinderen

De zes kinderen van het gezin stammen van drie vaders. Die zijn geen verdachten in de zaak.

Minstens 16 doden na explosie moskee Bangladesh

Foto: Shutterstock

DHAKA — Na een explosie en een brand gisteren in een moskee in Bangladesh is het dodental opgelopen naar zestien. Volgens arts verkeren de meeste gewonden in kritieke toestand.

Volgens eerste onderzoeken was een gaslek de oorzaak van het ongeval in het gebedshuis in het Narayanganj-district, ongeveer 25 kilometer ten zuiden van de hoofdstad Dhaka. Een woordvoerder van de brandweer meldde dat ook zes airco's in de moskee waren ontploft. Bommenexperts van de politie waren ook ter plaatse.

Hoop op ‘wonder van Beiroet’ lijkt te vervliegen

BEIROET — In Libanon vervliegt de hoop dat een maand na de verwoestende havenramp nog iemand levend onder het puin ligt in de buurt Gemmayzeh. Geavanceerde apparatuur detecteerde daar de afgelopen week een teken van leven, maar een zoekactie leverde niets op.

Reddingswerkers zoeken al dagen in de restanten van het ingestorte pand in hoofdstad Beiroet. Daar sloeg deze week een speurhond van een Chileens zoekteam aan. Een sensor leek vervolgens ook een hartslag waar te nemen onder het puin.

Van veel optimisme is inmiddels geen sprake meer. Een Chileense expert schatte de kans dat nog iemand levend uit het puin komt, 2 procent is. Ook Libanese functionarissen benadrukken dat er maar weinig hoop is.

Toch spreekt de zoekactie tot de verbeelding in het land, dat naast de ramp met ruim 190 doden ook worstelt met de coronapandemie en een zware economische crisis. “Ik besepte niet dat ik zo hard een wonder nodig had”, zei de 32-jarige filmmaker Selim Mourad. “Alstublieft God, geeft Beiroet het wonder dat het verdient.”

WHO tempert verwachtingen over beschikbaarheid vaccins

GENÈVE — Het zal nog tot zeker halverwege 2021 duren voordat op grote schaal gevaccineerd kan worden tegen het coronavirus. Daarvoor waarschuwt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), ondanks het feit dat de ontwikkeling van een aantal vaccins zich in een vergevorderd stadium bevindt.

In heel de wereld wordt reikhalzend uitgekeken naar een vaccin tegen corona. En de verwachting is dat binnen enkele maanden of zelfs weken een vaccin beschikbaar moet zijn. Dinsdag nog zei bijvoorbeeld Nederlandse minister Hugo de Jonge te hopen ‘de eerste vaccins in de eerste maanden van 2021 te ontvangen’. Maar een woordvoerder van de WHO tempert

nu de hoge verwachtingen. “We weten van ten minste zes tot negen (vaccins) dat ze al behoorlijk op weg zijn met het onderzoek.” Maar, zegt ze, “aangaande een realistisch tijdsplan, verwachten we echt nog geen grootschalige vaccinatie tot halverwege volgend jaar”. Onder normale omstandigheden duurt het maanden of zelfs jaren voordat gezondheidsautoriteiten een kandidaat-vaccin goedkeuren, om er zeker van te zijn dat het middel veilig is. Maar vanwege de omvang van de coronapandemie groeit de druk om coronavaccins versneld goed te keuren. Momenteel zijn er volgens de WHO 34 kandidaat-vaccins die in verschillende fases worden getest op mensen. En er zijn er nog eens 142 die in de pijplijn zitten.

Lynx op camera vastgelegd in Belgische Ardennen

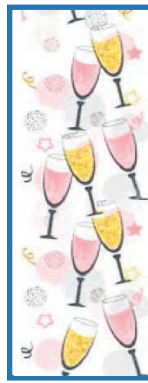

Foto: Shutterstock

De lynx heeft zich gevestigd in België. De Vlaamse natuurvereniging Landschap gaat daarvan uit nu de grootste Europese katchtigitte op foto is vastgelegd in de Semoisvallei in de Ardennen. Het dier van het formaat herdershond kwam bijna twee eeuwen niet voor in België, aldus Landschap. Al vele jaren en ook recent claimen mensen in België een lynx te hebben waargenomen, maar dat kon nooit worden geverifieerd. De lynx, ook wel 'het spook van het bos' genoemd, is heel moeilijk op camera vast te

leggen. Maar het lukte een vrijwilliger van natuurorganisaties op 27 augustus het volwassen roofdier te fotograferen met een (onbemande) wildcamera. Daarmee zijn 'alle twijfels' weggenomen.

Zwitserse, Franse en Duitse experts hebben de foto van de Belgische lynx beoordeeld en zijn er zeker van dat het om een volwassen exemplaar gaat, volledig wild en in uitstekende conditie, schrijft Landschap. De 'superkat' eet onder meer herten en wilde zwijnen. Voor mensen is de lynx ongevaarlijk.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Stierenvechter komt om in arena

Bij stierengevechten in het zuiden van Frankrijk is een 23-jarige man om het leven gekomen. Volgens Franse media werd de man op de horens genomen in de arena van Vallabrègues ten noorden van de stad Arles. Hij overleed later in het ziekenhuis. Bij de stierengevechten in de Franse Camargue gaat het niet om het doden van het dier. De matadores proberen

de stier op te jagen en bloemen, zijden doeken of andere versiering die het dier op de horens heeft, weg te grissen. Hoe dat bij de 23-jarige man verkeerd ging, is niet duidelijk. Al sinds de vijftiende eeuw zijn in het gebied evenementen met stieren. De huidige vorm bestaat sinds de negentiende eeuw. Dierenbeschermers eisen een einde aan de evenementen.

Foto: Shutterstock

Reuzekrokodil gevangen

Foto: Shutterstock

Australische wildwachters hebben deze week een zoutwaterkrokodil van 4,4 meter in de val gelokt op een toeristenbestemming in het Northern Territory. Het mannetje van 350 kilo werd

gevangen in de Flora-rivier in een afgelegen natuurpark 120 kilometer (75 mijl) ten zuidwesten van de stad Katherine in de Outback, zei John Burke, senior wildlife ranger van Katherine.

Mensen

Kaylee de Jongh cum laude geslaagd voor vwo

Kaylee de Jongh heeft onlangs haar vwo-opleiding op Bonaire afgerond en is hiervoor cum laude geslaagd. Tijdens de diploma-uitreiking heeft de unit directeur van Liseo Boneriano, Barbara Sol, in haar toespraak aangegeven dat Kaylee de eerste leerling is sinds tijden die geslaagd is met het predicaat judicium cum laude. Kaylee's ouders, Denise de Jongh-Rekwest en Pedro de Jongh, zijn zeer trots op hun dochter en wensen haar veel succes met haar vervolgopleiding, eerst op Aruba en later in Canada. Kaylee ondertekende haar diploma in het bijzijn van examensecretaris Lilian Paula, familieleden, vrienden en klasgenoten. Bij de viering wenste iedereen Kaylee het beste toe met haar verdere carrière.

Prins Claus Prijzen op 2 december 2020

Elk jaar worden de Prins Claus Prijzen uitgereikt aan personen en organisaties voor hun excellente en baanbrekende werk op het gebied van cultuur en ontwikkeling. Vanwege het coronavirus

zullen de Prins Claus Prijzen op een nieuwe manier worden uitgereikt. Dit jaar zullen de zeven laureaten van de Prins Claus Prijzen op 2 december tijdens een online ceremonie bekendge-

maakt en gehuldigd worden. Prins Constantijn, erevoorzitter van het bestuur van het Prins Claus Fonds, zal een belangrijke rol spelen in dit online programma.

"De Prins Claus Prijzen zijn altijd een mooi moment van verbinding. Door onze huldigingsceremonie dit jaar online te organiseren, hopen we veel meer mensen de gelegenheid te bieden om dit unieke eerbetoon mee te maken en de inspirerende personen en organisaties te leren kennen die door middel van kunst en cultuur een positieve verandering teweegbrengen", aldus Joumana El Zein Khoury, directeur van het Prins Claus Fonds

Over de online prijsuitreiking 2020 wordt in de komende maanden meer bekendgemaakt.

Gestolen geld hoeft niet terug

ING in Nederland hoeft een hoogbejaarde vrouw geen geld terug te betalen nadat met haar gestolen pas in twee dagen 7000 euro werd opgenomen. Dat heeft Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) bepaald. De 88-jarige kwam er te laat achter dat haar pinpas was ontvreemd, evenals het briefje met bijbehorende pincode dat ze in haar woning bewaarde. Ze had iemand binnengelaten die zich voordeed als een

medewerker van een energiemaatschappij. Vervolgens werd er binnen twee dagen twintig keer geld opgenomen met haar pinpas. Zo werd in totaal een bedrag van 7000 euro afgeschreven.

Een paar dagen later kwam de vrouw op leeftijd erachter dat haar pas was gestolen en dezelfde dag kreeg ze een brief van ING waarin stond dat er mogelijk sprake was geweest van fraude. De bejaarde vroeg het geld terug bij de bank maar die weigerde omdat ze 'grof nalatig' handelde door de pincode op een briefje in haar woning te bewaren'. Kifid is dat met de bank eens en stelt dat de vrouw zich ondanks haar leeftijd beter had moeten beschermen tegen mogelijke fraude.

De vrouw vond ook dat het niet mogelijk zou moeten zijn om binnen twee dagen twintig keer geld op te nemen omdat dat teveel afwijkt van haar reguliere patroon. Normaal gesproken pinde ze een keer per maand en bijna altijd bij hetzelfde filiaal. Ten aanzien van dat argument merkt Kifid op dat de bank niet in de gaten hoeft te houden waar en hoe vaak klanten geld opnemen. Bij ING gaan er alleen alarmbellen af wanneer er geld wordt opgenomen boven een bepaald bedrag. De twintig transacties bleven allemaal onder dat bedrag.

Zwarte Piet-pagina's offline gehaald

De grootste groepen en pagina's op Facebook met voorstanders van Zwarte Piet zijn inmiddels verwijderd, blijkt uit een inventarisatie van *NU.nl*. Dat gebeurde nadat Facebook enkele weken geleden aankondigde afbeeldingen en video's van Zwarte Piet te verbieden. Pagina's zoals Zwarte Piet liefhebbers (ruim 52.000 likes), Actiegroep Pro Zwarte Piet (44.6000 likes) en Red Zwarte Piet (30.000 likes)

zijn van het sociale netwerk verdwenen. Mensen die de pagina's willen bezoeken, krijgen een melding dat de inhoud niet beschikbaar is. Ook de Zwarte Pieten fanclub met 10.200 leden en de groep Zwarte Piet Moet Blijven met 5400 leden is inmiddels offline. Facebook verbood onlangs foto's en video's van Zwarte Piet als onderdeel van een wereldwijde aanpak van 'blackface'.

Tyler Perry nieuwste miljardair

Tyler Perry is volgens *Forbes* de nieuwste miljardair van Hollywood. Hij staat vooral bekend om zijn Madea-films. De nettowaarde van de populaire Amerikaanse filmmaker wordt op 1 miljard dollar geschat. Volgens *Forbes* beslaat het miljard dollar fortuin van de ster 300 miljoen dollar aan contanten en investeringen alsook een belang van 60 miljoen in BET+, een premium abonnement streaming-service. Perry's huizen in Atlanta, New York, Los Angeles en Jackson Hole, Wyoming en andere activa worden gewaardeerd op 40 miljoen dollar. 320 miljoen van zijn fortuin wordt toegeschreven aan zijn werkbibliotheek. Zijn nieuwe studiocomplex, de grootste filmproductiestudio in de Verenigde Staten, is 280 miljoen waard. Met deze inkomstenbronnen schat *Forbes* dat Perry de afgelopen vijftien jaar meer

Foto: Shutterstock

dan 1,4 miljard dollar aan inkomsten heeft verdiend. De acteur, regisseur, schrijver en producer voegt zich bij een handvol zwarte miljardairs in Amerika, waaronder Oprah Winfrey, Jay-Z, Kanye West, Michael Jordan, Robert Smith en David Steward.

Freek de Jonge brengt eerbetoon aan Bram Vermeulen

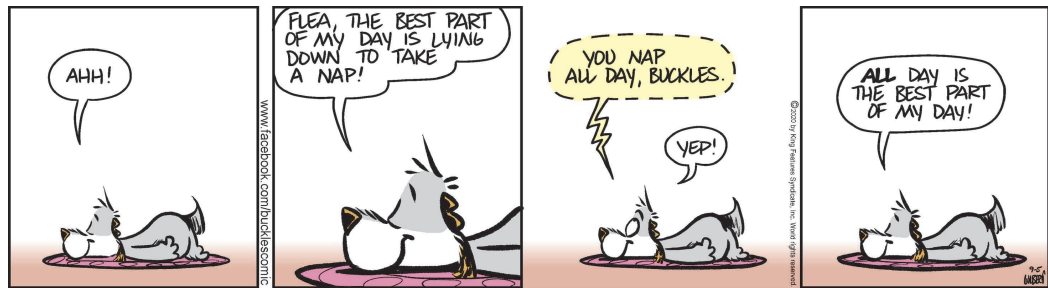
Cabaretier Freek de Jonge brengt binnenkort een compilatie uit met opnames die hij heeft gemaakt van liedjes van zijn oude Neerlands Hoop-partner Bram Vermeulen. De Jonge maakte het nieuws gisteren bekend, zestien jaar na het overlijden van Vermeulen.

De Jonge begon al in 2014 aan het project Bram zingt Freek. De cabaretier wilde zelfs een tournee gaan maken met het repertoire van Vermeulen. Maar door een aantal persoonlijke omstandigheden zag De Jonge hier toen toch van af. "Het ontbrak mij opeens aan de moed me te verantwoorden over mijn relatie tot Bram en de breuk van Neerlands Hoop", zegt

de cabaretier nu. De Jonge vond de opnames recentelijk echter terug en besluit deze nu alsnog op Spotify uit te brengen. Het eerste lied, Mijn Vriend, heeft hij intussen op YouTube gepubliceerd. Het roemruchte duo maakte tussen 1967 en 1980 samen negen programma's. In het begin oogstten zij veel succes, ook met hun actie Bloed aan de paal, als kritiek op de mensenrechtensituatie in Argentinië waar het WK voetbal in 1978 plaatsvond. Maar eind jaren zeventig groeide het tweetal uit elkaar en werden de kritieken steeds slechter. Dit leidde ertoe dat de mannen buiten het podium nauwelijks meer met elkaar communiceerden.

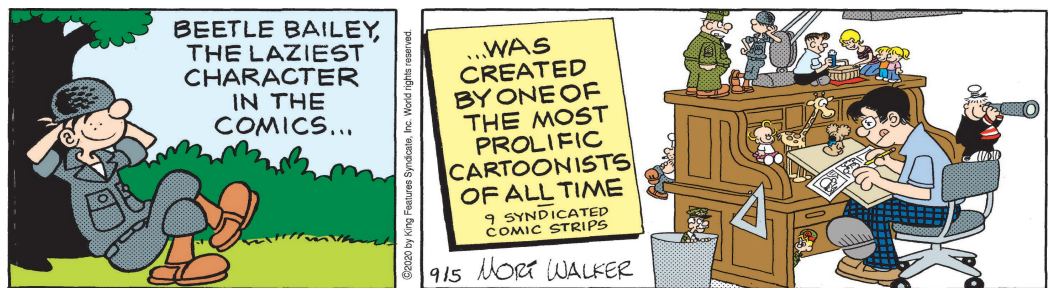
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

FULTROT

Importance of media in motorsports

by **Daniel de Kort**

The country just celebrated its 'dia di prensa'. We seldom get the chance to stop and reflect on the importance of news media. Sports as we know could not exist without the latter. Take for instance the giants of basketball, baseball, soccer, to just name a few. These individuals became superstars largely due to the coverage provided by news media. Of course the athletes were talented, determined, and hard working. But it's the news or mass media that catapulted them into stardom.

But this contribution is about the importance of news media or journalism in sports. But first we'll underline the importance of sports in general.

In earlier times, people understood and valued sports differently than they do today. Take for example the Roman empire. Of course I am generalizing, but one could very well argue that the masses were kept at bay by organizing large sporting events in purpose built venues – a coliseum. Each protectorate could send representatives, professional fighters to Rome who would get the 'chance' to fight against those representing other regions. This all for the entertainment and enjoyment of the masses; those who had no other choice but to work hard all year long, with the exception of a few days or weeks. These games were used, in part, to distract the populace from the political and economic problems of the day.

Fast forward to today. One of the things most missed during the worldwide lockdown caused by the Covid-19 pandemic was sports. Not only individual sporting activities, but also spectator sports such as soccer, which is world's most popular sport. People were going crazy for they couldn't see their favorite players in action on the turf, or the opportunity to be with their friends in the stadium. In other words, we often don't realize just how important spectator sports are to our collective wellbeing.

Besides being important for the human body, in terms of one's general health, sport also creates comradeship. One could go as far as to argue that sports could be the glue of a well working society. If you were to ask the little league baseball players or 'the boys of summer' how they were able to achieve the unimaginable, they will all point to collectiveness. Everybody did their part to their best abilities. In team sports, the team is as strong as its weakest player. As such, everyone tries to help the weakest player become better and better, and in doing so, strengthening the collectiveness.

In short, sports is a very important tool in terms of nation building or overall wellbeing of the citizens. But in this piece, we'll shine the spotlight on media and its importance to sport, a view which is shared by too few in our community. The focus will be on motorsports, but it's applicable to sports in general and should be read in this context.

Importance of the media in sports

As a society we should give more praise to those who help maintain and grow motorsports. Grow, because the media provides us with a platform to inform the masses what's going on in our world. Without the masses most motorsports events could not take place. Event promoters could not organize races without sponsors. And sponsors wouldn't be interested in sponsoring if there weren't enough spectators. The days of just one individual with a great deal of love for the sport singlehandedly pulling it ahead, are unfortunately a thing of the past. A sign of our changing times. An excellent example is what Frankie Brandao has meant for the drag racing community, for almost 50 years.

News media knows various parts. Whether it's print (newspapers, newsmagazines), broadcast news (radio and television), or the Internet (online newspapers, blogs, and videos). Going forward, media will be used to cover all the previously mentioned.

Photographer Ton Verkuiljen at work during the 2019 Hillclimb Curaçao.

Media has a very important function in society. Unfortunately it has to resort to the profit-making economic model in order to survive and prosper, let alone provide a platform for sports. It's a herculean task for the sport's editor, often working alone or with a skeleton crew, to report on the latest developments in a particular sport's discipline, locally that is. On the other hand, due to the lack of knowledge, those responsible for a particular discipline often are not aware of their own responsibility towards the collective. In other words, the team leader doesn't know how to collect and disseminate information to the media. As the saying goes, it takes two to tango. Things such as creating a story line around an upcoming driver or the rebranding of an already regressing driver. These are things we have read all about in in-

ternational motorsport outlets, but somehow we think are not applicable to us. Somehow, we believe we don't deserve to have this kind of attention to detail, besides of course the lack of economies of scale to make it possible. Nevertheless, we should engage with the media with more frequency to better inform the public in general. This is the only sure way to get them interested enough to come and sit in the bleachers and watch us race.

With the always present technological advances, traditional media has seen its clout and market share fall in comparison to the rise of new media. Nowadays we are bombarded with shortcuts to success. Instant gratification. Become a millionaire tomorrow. Cheap ads on social media platforms, but we forget about the brick and mortar institutions that em-

ploy dozens, pay local taxes and support the local community. They are a very important link to reaching the masses, and as such, should receive our support in more ways than just a subscription or viewership. Besides, new media can be here today and gone tomorrow. Or as it's acquired by a bigger fish and its business model is changed, leaving us wishing we had never underappreciated traditional media. Don't get me wrong, I am all for modernization or technological advances. And we have some local companies doing great work. Nevertheless, one should ensure that there is proper balance and not put the country's faith in the free market, for this doesn't always work the way one thinks it ought to; this coming from an economist. Luckily, we have at least one traditional media providing an invaluable platform for motorsports. And for this we are most grateful.

Media cannot exist without journalists and writers. These are often those who slave away bumping up continuously against tight deadlines, but fight for accuracy and attention to detail.

Those fanatics working away in the newsrooms, in cubicles or in the field. These are known as the working bees and are invaluable to the community. However, with the arrival of the internet, anyone with enough desire can put a few sentences together and call himself an 'online journalist'. And though this may be good for society as a whole, too much of it isn't. Consequently, we could use some more self-policing and support those that subscribe to higher standards of reporting. Needless to say, it's important that these journalists and writers have formal education with a high degree of morality combined with a healthy dose of empathy. If this is not the case, the entire country will surely suffer as a direct consequence. Don't forget, a journalist can be a writer but not all writers can be journalists. Wouldn't it be good if we had a list of all the journalists and writers in the motorsport community? But, wouldn't it

be better if we had such a list for the country as a whole? At least then, one would know who to congratulate on their special day, should one recognize them. But until then, on behalf of the entire motorsports community, we salute each and every one of you!

Photographers are almost as important as journalists and writers, as they look to convey or confirm that what the 'copy' is saying. Space is often limited, and a well taken photograph can help a great deal in telling the story of the journalist just right. But some degree of higher education is required, at the very least. It takes much more than an expensive camera and interest to take good pictures. Take for example the photographers employed by Hillclimb Curaçao. These professionals get specific requests, which often have them lying in the tall grass in order to fulfil these special assignments. A perfect example is the picture taken by Chaim Frank of Ton Verkuiljen, who in turn is taking a photograph of a drift car going through turn 5 of the 2019 Hillclimb Curaçao race. Great job guys!

Same goes for those in the audiovisual realm and videographers, such as Anuar Jacobus, a 30-year veteran who also still competes in hillclimb events. Saddled with the necessary professional education these individuals often stand on their feet for long hours in the simmering heat hoping to capture the all-important action on the track. In other cases these are just weekend warriors or mothers recording with their smart phones as a sense of duty towards their children. But someone must document. Accordingly, we praise all the professionals in this field. Also, the individuals behind Friwil and T.C.O.B. and all other similar online platforms who help to keep the public informed about motorsports. Keep up the good work, but don't forget to constantly keep improving.

Researchers are another group that often goes unnoticed. However, they're the ones who confirm the story the journalist or writer wi-

shes to report. We would like to point out the importance of traditional local media here. If no one is documenting what's happening, how can one write in the future and cite how it used to be? Consequently, it's of crucial importance that we support and promote as much as possible quality journalism, not the kind that seeks to boost the quantity of online followers one has. The old adage is applicable here. Easy come, easy go!

And once the information is published, how can it be retrieved easily? Is there a document specialist in your discipline that can easily provide you with what you need? Well, in drag racing, luckily, we have a couple; this because there has been organized drag racing since 1971. These individuals are very important to the health of motorsports. They patiently collect, document and store newspaper clippings for historical purposes. The Curaçao Motorsports Museum could not have set up its drag racing exhibits if it weren't for people like Omar Santiroma, who's photo albums and scrapbooks were instrumental to researchers. In other words, we should all support and promote others to do the same, whichever happens to be your discipline. Whether it's in karting, drag racing, drifting, MotoX, or sportscar racing. More than ever before, we need information collectors. The latter plays an important role in establishing the validity of our rich motorsports history. As the saying goes: "If you don't know where you're from, you'll have a hard time saying where you're going".

Unfortunately, due to the lack of space, we're afraid that many equally important media people haven't gotten their fair share of the spotlight. To all of those, we hope to be able to revisit the topic in a future contribution. In the meantime, we salute everyone who works in media, whether directly or indirectly, and we thank you for all you do for Curaçao motorsports.

Photograph destined for international media.